

Til
Ligestillingsafdelingen, Udenrigsministeriet

Dokumenttype
Rapport

Dato
Marts 2019

Identificering af ofre for menneskehandel inden for escort og diskret/privat prostitution: Viden og metoder

Identificering af ofre for menneskehandel inden for escort og diskret/privat prostitution:
Viden og metoder

Foto: [Steinar Engeland](#) on [Unsplash](#)

Projektansvarlig: HopeNow, NGO

Nicol Foulkes Savinetti (Projektleder, forfatter)

Michelle Mildwater (Direktør, socialarbejder)

Rebecca Little (Praktikant, udarbejdelse af casestudie)

ANVENDTE FORKORTELSER	5
ANVENDT TERMINOLOGI	5
RESUMÉ	6
1. INDLEDNING	8
1.1 Formål	8
1.2 Metoder og data	9
2. VIDEN OM MENNESKEHANDEL INDEN FOR ESCORT OG DISKRET/PRIVAT PROSTITUTION	11
2.1 Definition af menneskehandel	11
2.2 Definition af begreberne escort, diskret og privat prostitution	13
2.3 Tendenser og nøglestatistikker	15
2.4 Menneskehandel og escort, diskret/privat prostitution	17
2.5 Identifikation af handlede personer i escort, diskret/privat prostitution	21
3. NYE METODER TIL AT IDENTIFICERE OG NÅ UD TIL PERSONER, DER ARBEJDER I ESCORT, DISKRET/PRIVAT PROSTITUTION	23
3.1 Kulturmægling og narrativ terapi	23
3.2 Mobil sundhedspleje	26
3.3 Sociale medier	27
3.3 (Mobil) telefon	28
3.4 Webskrabning	28
4. VIDENDELING OM ESCORT OG DISKRET/PRIVAT PROSTITUTION MELLEMLYNDIGHEDER OG NGO'ER	29
4.1 Nøgleaktører og organisationer	30
4.2 Sagsbaseret: Organisation-til-organisation-model for videndeling	30
4.3 Strategi og politik: Netværksmødemodel for videndeling	31

4.4 Forbedringer relateret til videndeling	32
BILAG 1: ILO-INDIKATORER FOR MENNESKEHANDEL MED VOKSNE TIL SEKSUEL UDNYTTELSE	34
BILAG 2: FIKTIV GÆLD	35
BILAG 3: VEJLEDENDE PRINCIPPER FOR FREMTIDIGE TEKNOLOGISKE INTERVENTIONER I MENNESKEHANDEL	36
BILAG 4: WEBSTEDER OG NØGLEORD TIL WEBSKRABNING	37
LITTERATURREFERENCER	40

Anvendte forkortelser

CMM	Center mod Menneskehandel
EDPP	Escort og diskret/privat prostitution
NGO	Ikke-statslig organisation (<i>non-governmental organisation</i>)
TP	Handlet person eller offer for menneskehandel (<i>trafficked person</i>)

Anvendt terminologi

Aktører	Statslige myndigheder og ikke-statslige organisationer/NGO'er, der samarbejder under <i>Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel</i>
Kulturægler	Person, der besidder en kombination af kompetencer på tværs af to eller flere kulturer, hvilket gør det muligt for kulturægleren at etablere en god kontakt til det formodede offer for menneskehandel hurtigere og ofte bedre. I denne sammenhæng kan det være, at kulturægleren har den samme etniske og sproglige baggrund, som det formodede offer for menneskehandel har, og også kendskab til det danske sprog og samfund. Kulturægling er formidlingen af sproglige, adfærdsmæssige og socialpolitiske strukturelle forskelle i forbindelse med tværkulturel kommunikation
Peer	Person, der i det sociale og/eller opsøgende arbejde bruger sine egne erfaringer som offer for menneskehandel
Webskrabning	En statistisk metode, der kan bruges til at forudsige sandsynligheden for, at adresser og telefonnumre er forbundet med menneskehandel

Resumé

Denne rapport indeholder resultater fra en undersøgelse udbudt og finansieret af Ligestillingsafdelingen under Udenrigsministeriet. Projektets overordnede sigte var at indsamle viden om personer, der er ofre for menneskehandel inden for escort og diskret/privat prostitution (EDPP) med det formål at opnå en officiel identificering af et større antal handlede personer (TP'ere) inden for disse prostitutionsformer, da det ikke altid er muligt at nå frem til dem gennem det eksisterende sociale arbejde og sundhedstilbud. Projektet blev gennemført i perioden 2016 til 2018.

Rapporten præsenterer ny viden om disse handlede personer og om de fremgangsmåder, der anvendes i forbindelse med handel med dem inden for EDPP i Danmark. Den afdækker derudover innovative nye metoder, som myndigheder og socialarbejdere har anvendt i bestræbelserne på at støtte og identificere flere kvinder som ofre for menneskehandel. Endelig redegøres der for arbejdsrelationerne mellem de vigtigste offentlige og ikke-offentlige aktører inden for indsatsen mod menneskehandel.

Overordnet set findes der kun få undersøgelser af EDPP i sammenhæng med menneskehandel, og omfanget af dokumentation på området er meget begrænset. De udfordringer, der er i at indsamle viden om menneskehandel, organiseret kriminalitet, vold og prostitution sætter naturligvis rammerne for også denne undersøgelse.

Rapporten viser, at et stigende antal kvinder fra Europa, Asien, Afrika og Sydamerika, der er handlet til prostitution i Danmark, arbejder i EDPP. Mens de forskellige former for prostitution traditionelt betragtes som adskilte områder, er der for handlede menneskers vedkommende tale om betydelig overlap; bagmænd flytter handlede personer fra en form for prostitution til en anden, til og fra forskellige steder inden for og uden for Danmark, og derudover handler de TP'ere gennem menneskehandelsnetværk til forskellige formål.

De handlede kvinder, der er tvunget ind i EDPP i Danmark, spænder aldersmæssigt bredt fra omkring 18 år og op til 45 år. Der er større efterspørgsel efter de yngre kvinder, som derfor kan forlange højere priser. De handlede kvinder opholder sig i Danmark både på gyldige og på forfalskede identitetspapirer. Nogle er i asylsystemet, og nogle har ingen identitetspapirer. Mange af de handlede kvinder ankommer til landet på lovlig vis, men ender med at opholde sig i Danmark illegalt på grund af trusler fra menneskehandlerne og på grund af den kontrol, som menneskehandlerne har over dem. Dette gør dem endnu mere sårbare og giver dem færre muligheder for at agere selvstændigt.

At opbygge tillid er afgørende, når man arbejder med ofre for menneskehandel. Handlede personer i EDPP lever i varierende grad under isolation og kontrol, og i nogle tilfælde i så høj grad, at det giver dem alvorlige traumer og stor mistillid til andre mennesker. Disse forhold vanskeliggør identifikationsprocessen, da det tager lang tid at opbygge et tillidsfuldt forhold. Da EDPP foregår i det skjulte, er det yderst afgørende, at nøgleaktører udvikler nye tilgange og nye metoder, der gør det muligt i første omgang at opnå kontakt til målgruppen og derefter at opbygge et tillidsforhold.

I de senere år har man i Danmark arbejdet med at afprøve en række nye metoder med henblik på at identificere og etablere kontakt til handlede personer i EDPP, nogle med større succes end andre. En af de mere succesfulde metoder har vist sig at være kulturmægling (formidling af sproglige, adfærdsmæssige og socialpolitiske strukturelle forskelle i forbindelse med tværkulturel kommunikation) med både en peer-socialarbejder og en almindelig socialarbejder. Mobile sundhedstilbud til prostituerede kvinder har været udbudt i Danmark i mange år, men er foreløbigt ikke blevet anerkendt som en metode, som socialarbejdere kan bruge til at identificere de forskellige former for udnyttelsesforhold og til målrettet at tilbyde TP'ere rådgivning og støtte. Brugen af internetbaserede teknologier, som f.eks. sociale medier og webskrabning, har ikke givet entydige resultater.

Endelig skal det nævnes, at kommunikation og udveksling af oplysninger mellem de statslige og ikke-statslige aktører, der arbejder under *Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel*, foregår i en positiv ånd og finder sted regelmæssigt på og mellem netværksmøder. Ikke desto mindre er mulighederne for at følge sagsforløb og kvinderne mangelfulde, både med hensyn til indsamling af statistik og sundhedspleje.

1. Indledning

Denne rapport indeholder resultaterne fra en undersøgelse udbudt og finansieret af Ligestillingsafdelingen under Udenrigsministeriet. Projektets overordnede sigte var at indsamle viden om personer, der er ofre for menneskehandel inden for escort og diskret/privat prostitution (EDPP) med det formål at gøre det muligt at identificere et større antal handlede personer (TP'ere), som det ikke altid er muligt at nå gennem det eksisterende sociale arbejde og sundhedstilbud. I dette indledende kapitel bliver hovedmålet med projektet og rapporten samt de anvendte metoder og datatyper beskrevet.

Menneskehandel – eller *trafficking* – er en form for kriminalitet, der har både lokale og globale konsekvenser. Næsten alle lande i verden er ramt. Det er i dag almindeligt anerkendt, at menneskehandel er den hurtigst voksende og næstmest indbringende form for grænseoverskridende kriminalitet. Menneskehandel anses også for at være en profitabel form for indenlandsk kriminalitet, dvs. i form af menneskehandel inden for landets grænser, idet mennesker kan bruges og genbruges igen og igen, i modsætning til f.eks. stoffer.

I løbet af de seneste tolv år er der sket en ændring i, hvem de påviste ofre for menneskehandel er, idet børn og mænd nu udgør en stigende andel af de handlede personer. Dog er størstedelen af identificerede ofre for menneskehandel stadig kvinder, som oftest handles til sexindustrien. I betragtning af omfanget af denne type kriminalitet har der på verdensplan kun været beskedent fokus på seksuel udnyttelse gennem escort, privat og diskret prostitution fra forskeres og myndigheders side.

Gennem senere tid er escort og diskret/privat prostitution blevet mere synligt og nemt tilgængeligt, primært som følge af de fremskridt, der er gjort inden for netværksteknologi.¹ I Danmark har socialarbejdere inden for området gjort opmærksom på, at denne form for prostitution bliver stadig mere almindelig, og at området derfor burde få større bevågenhed.

1.1 Formål

Projektets tre hovedmål er:

1. At indsamle ny viden om ofre for menneskehandel og escort og diskret/privat prostitution.
2. At udvikle nye metoder til at nå frem til og arbejde med mennesker i målgruppen samt at screene dem for indikatorer på menneskehandel med det formål officielt at kunne identificere dem som ofre for menneskehandel.
3. At styrke samarbejde og videndeling mellem nøgleaktører gennem etablering af et tværfagligt dialogforum, hvor erfaringer deles, og hvor formelle og uformelle former for samarbejde udvikles.

Ud over resumé og introduktion indeholder rapporten følgende kapitler:

Kapitel 2 omhandler det første hovedmål. Kapitlet definerer nøglebegreber og målgruppens profil og skitserer de udfordringer, der er forbundne med at identificere ofre for menneskehandel. Endelig præsenteres nøgletal og aktuelle tendenser. I Kapitel 3 uddybes ny viden om målgruppen og området escort og diskret/privat prostitution (EDPP). Kapitel 4 behandler det andet hovedmål gennem en beskrivelse af de nye metoder, som NGO'er og myndigheder har taget i brug for at nå ud til og samarbejde med ofre for menneskehandel i EDPP. Kapitel 5 omhandler det tredje hovedmål. Kapitlet giver et overblik over nøgleaktørernes nuværende samarbejde og peger på områder, hvor der er plads til forbedring.

---

¹ "Netværksteknologi" henviser til internettet, mobiltelefoner og sociale medier. Se https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/human_trafficking_and_technology_1.pdf

Det forventes, at publiceringen af denne rapport vil styrke samarbejdet mellem områdets nøgleaktører og sikre bedre støtte til et højere antal af ofre for menneskehandel. Derudover forventes, at videndelingen vil føre til en stigning i antallet af personer, der officielt bliver identificeret og registreret som ofre for menneskehandel i overensstemmelse med *Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel* (2015-2018). Vidensindsamlingen er gennemført af NGO'en HopeNow i perioden januar 2016 til december 2018.²

1.2 Metoder og data

Det er ikke mange, der arbejder med bekæmpelse af menneskehandel i Danmark. Før 2016 fandtes der ingen dokumentation af, at kvinder blev handlet til escort og diskret/privat prostitution.³ Rapporten er derfor udarbejdet med udgangspunkt i en *mixed methods* strategi,⁴ der primært trækker på kvalitative data og i mindre grad på kvantitative data (se Tabel 1).

Nogle af de socialarbejdere, der blev interviewet til denne rapport, havde tætte bånd til kvinder fra Afrika, Sydamerika og Asien, der er blevet handlet til EDPP. Ti af disse handlede kvinders historier blev udvalgt som casestudier, hvor deres fortællinger om og erfaringer med at blive handlet til EDPP samt deres kontakt med de danske myndigheder og NGO'er uddybes. For at fremme forståelsen af problemfeltet bliver udvalgte dele af nogle fortællinger anvendt som eksempler på væsentlige situationer og forhold relateret til EDPP. Alle navngivne personer optræder under pseudonym, og specifikke forhold er blevet sløret for at sikre fuld anonymitet.

Tabel 1 er en oversigt over rapportens dataindsamlingsmetoder og datatyper. Data blev indsamlet gennem en række forskellige interaktioner med et bredt udsnit af aktører i Danmark. Denne måde at indsamle data på kan beskrives som en narrativ metode – en metode som sjældent anvendes inden for socialt arbejde i Europa (Riessman og Quinney, 2005). Centralt for et narrativt studie, der kan anvendes til undersøgelse af socialt arbejde, er de menneskelige interaktioner i relationer. Undersøgelsen er således baseret på samtaler og interaktioner med klienter, kolleger og andre praktikere og embedsmænd. I løbet af tre år blev der indsamlet viden om EDPP ved at:

- udføre socialt arbejde rettet mod identificerede og uidentificerede ofre for menneskehandel
- undersøge tendenser blandt handlede personer, der arbejder i prostitution
- undersøge tendenser i de transnationale kriminelle netværk, der står bag menneskehandel
- være i løbende dialog med NGO'er og myndigheder, der arbejder på menneskehandelsområdet i Danmark.

---

² HopeNow er en mindre NGO i København, der arbejder for at bekæmpe menneskehandel. HopeNow er udpeget som officiel aktør i *Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel* (2015-2018) og har mandat til at identificere ofre for menneskehandel i Danmark. Mellem 2007 og 2018 ydede NGO'en støtte til over 2.000 personer, der enten blev bekræftet som eller var formodede at være ofre for menneskehandel. COWI har haft en rådgivende rolle i forhold til HopeNow i forbindelse med udarbejdelse og præsentation af data i rapporten.

³ I hele denne rapport henvises der kun til kvinder. Der findes også mænd og transkønnede i Danmark, som befinder sig i lignende situationer og lever under lignende forhold, men de er meget få.

⁴ Creswell (2014)

Tabel 1 Data og dataindsamlingsmetoder

AKTØRER/KILDE	DATAINDSAMLER	DATAINDSAMLINGSMETODE	DATATYPE
79 handlede personer med arbejde i EDPP	- Socialarbejdere - Peer-socialarbejdere - Dokumentarister	Formelle og uformelle samtaler under fængselsbesøg, opsøgende arbejde, identifikationsinterviews (<i>notetagning</i>)	- Interviewoptagelser - Statistiske data (se Tabel 2) - 10 casestudy-fortællinger
2 socialarbejdere, der arbejder målrettet med handlede personer i EDPP	- Projektleder - NGO praktikanter	Åbne interviews (<i>taleoptagelse; narrativ transskription</i>)	- 10 skriftlige fortællinger om individuelle tilfælde af handlede personer i EDPP - Beskrivelser af metoder anvendt i socialt arbejde med handlede personer i EDPP - Beskrivelser af udfordringer med at lokalisere og identificere handlede personer i EDPP - Beskrivelser af <i>modus operandi</i> for menneskehandelsnetværk
NGO-partnere ⁵	Projektleder	- Mundtlig videndeling på NGO-netværksmøder og en-til-en møder (<i>notetagning</i>) - Spørgeskema ⁶ - Interviews ⁷	- Beskrivelser af metoder anvendt i socialt arbejde med handlede personer i EDPP - Beskrivelser af udfordringer i forbindelse med lokalisering og identifikation af handlede personer i EDPP
Myndigheder ⁸	- Projektleder - Socialarbejder	- Mundtlig videndeling på netværksmøder for nøgleaktører (<i>notetagning</i>) - Semistrukturerede interviews (<i>notetagning</i>) ⁹ - Uformelle møder (<i>notetagning</i>)	- Beskrivelser af metoder anvendt i socialt arbejde med handlede personer i EDPP - Beskrivelser af måder at komme i kontakt med handlede personer i EDPP - Beskrivelser af udfordringer i forbindelse med lokalisering og identifikation af handlede personer i EDPP - Beskrivelse af udfordringer forbundet med databeskyttelse og privatlivets fred i forhold til informationsdeling om EDPP
Norsk politi Norsk NGO	Dokumentarist	Semistruktureret interview med kriminalkommissær i afdelingen mod menneskehandel (<i>optaget på video og transskriberet</i>). Semistruktureret interview med NGO <i>Pro Senter</i> (<i>transskriberet</i>)	- Oversigt over situationen for menneskehandel og EDPP i Norge
Videnskabelige data	Projektleder	Fremmøde ved og deltagelse i Nordic Migration Research årlig konference i 2018	- Dokumentation for metoder, der anvendes i Finland af socialarbejdere, der arbejder med TP'ere i EDPP

Under projektets forløb var der kun en NGO, der gennemførte målrettede indsatser for at lokalisere og opbygge relationer til kvinder under mistanke for potentielt at være handlede og som arbejdede i EDPP.¹⁰ En almindelig og en *peer* socialarbejder var rundt i forskellige miljøer og på forskellige steder, og anvendte en række forskellige metoder, herunder kulturermægling og narrativ terapi (se Kapitel 3). I alt blev 79 kvinder med tilknytning til EDPP

⁵ Reden International, Reden Aalborg, Reden Aarhus, Reden Odense, AmiAmi, Røde Kors.

⁶ I alt 10 spørgeskemaer blev udfyldt af AmiAmi, Center mod Menneskehandel (CMM) Danmark, CMM Aarhus, Reden International København (2), Reden Aarhus, Røde Kors Sandholm, Røde Kors Herberg for Kvinder, Night Light Café, HopeNow.

⁷ Personlige interviews og telefoninterviews med AmiAmi, Reden International Copenhagen, HopeNow.

⁸ CMM, Københavns Politi, Nationalt Efterforskningscenter (NEC) og SKAT.

⁹ Personlige interviews og telefoninterviews med SKAT, CMM Aarhus, Albertslund Politi, Kompetencecenter Prostitution.

¹⁰ HopeNow fik til opgave at skrive denne rapport og gennemførte det målrettede arbejde med handlede kvinder inden for EDPP som en integreret del af projektet. Iværksættelsen af dette projekt har resulteret i, at andre NGO'er og socialarbejdere i arbejdet med handlede personer nu lægger større vægt på dette prostitutionsområde.

lokaliseret og *uofficielt*¹¹ identificeret som potentielt handlede. Deres nationalitet, alder og geografiske placering fremgår af Tabel 2.

Tabel 2 Data fra målrettet arbejde udført af socialarbejdere med henblik på at lokalisere handlede kvinder, der arbejder i EDPP

OPRINDELSESGREGION	ALDER	GEOGRAFISK PLACERING
Østafrika (31) Vestafrika (38) Sydafrika (2) Sydamerika (5) * Rumænien (2) Sydøstasien (1)	18-24 år (41) 25-29 år (21) 30-34 år (15) 35-45 år (2)	Det centrale København (29) Storkøbenhavn (6) Frederikssund (15) Nordjylland og Aalborg (26) Aarhus og omegn (3)
TILSTAND	JURIDISK STATUS (dokumenter hovedsageligt tilvejebragt på ulovligt grundlag af menneskehandlere)	
Tvunget til sexarbejde (71) Tidligere i sexarbejde og nu tvunget til sexarbejde (8)	DK au pair med visum (20) Asylansøger (15) Andre EU-dokumenter (20) Ikke-EU-dokumenter (14) Udokumenteret (10)	
<i>Alle kvinder, der arbejdede i gadeprostitution, var også involverede i EDPP. Derimod var det ikke alle kvinder, der arbejdede i EDPP, der var involverede i gadeprostitution – dette gjaldt særligt kvinder fra Østafrika og Sydamerika.</i> <i>Fem af kvinderne, der er omfattet af disse data, er af en NGO i samarbejde med CMM blevet identificerede som handlede, ved hjælp af kulturmægling med både en almindelig socialarbejder og peer-socialarbejder samt narrativ terapi. Tre af dem blev officielt identificeret som ofre for menneskehandel af udlændingestyrelsen (se afsnit 2.4).</i> <i>* Forholdene, som denne gruppe kvinder udfører sexarbejde under, er ofte væsentligt anderledes end de øvrige grupper.</i>		

Gennem projektet er der blevet udviklet metoder, som har gjort det muligt for socialarbejdere at identificere et relativt stort antal kvinder, som mulige ofre for menneskehandel inden for et prostitutionsområde, som aldrig tidligere er blevet undersøgt. Ud over at gøre op med myten om, at kvinder, som arbejder i EDPP primært er selvstændige sexarbejdere, understreger rapporten også de udfordringer, der er forbundet med, at kvinderne ikke har noget incitament til officielt at blive identificeret som ofre for menneskehandel. Områdets store kompleksitet – med de mange bagmænd samt de transnationale, translokale og transkulturelle aspekter af menneskehandel – gør det vanskeligt at tale generelt om escort og diskret/privat prostitution.

2. Viden om menneskehandel inden for escort og diskret/privat prostitution

I dette kapitel gennemgås definitioner af begreberne menneskehandel, prostitution, sexarbejde, escort-prostitution, diskret prostitution og privat prostitution. Der fremlægges nøgledata, indsamlet fra en række aktører, sammen med de seneste (2016-2018) tendenser inden for området, baseret på observationer foretaget af socialarbejdere og offentligt ansatte. I tredje afsnit beskrives menneskehandelens kompleksitet i forhold til EDPP, og interaktionen mellem mennesker, geografiske steder, institutioner og magtrelationer belyses. I det sidste afsnit er profiler af handlede personer, der arbejder i EDPP, beskrevet, og også hvordan disse ændrer sig. Endelig belyses de udfordringer, som NGO'er og myndigheder står over for i forhold til at identificere handlede personer.

2.1 Definition af menneskehandel

Den første definition af menneskehandel, som der blev opnået international enighed om, blev indarbejdet i FN-protokol af 15. november 2000 om forebyggelse, bekæmpelse og retsforfølgning af menneskehandel, særlig handel med kvinder og børn, til supplerung af De Forenede Nationers konvention af 15. november 2000 om

¹¹ Se 2.1 Definition af menneskehandel for yderligere om forskel mellem at være *officielt* og *uofficielt* identificeret som handlede.

bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet (i daglig tale "Palermo Protokollen").¹² Ifølge Palermo-protokollen skal tre hovedbetingelser være opfyldt, for at en person kan identificeres som offer for menneskehandel:

1. Der skal være **Handling** - personen kan være blevet rekrutteret, transporteret, overført, skjult eller en anden person har modtaget (overtaget) og huset ham/hende, og
2. Der skal være brugt **Midler** – ved midler menes, at der skal være blevet gjort brug af magt, tvang eller trussel herom, frihedsberøvelse, bedrag, misbrug af magt eller af personens situation/sårbarhed, og
3. Der skal være et **Formål i form af udnyttelse** – Handlingen sker og midler anvendes med den hensigt at udnytte personen. Der kan være om udnyttelse til prostitution eller til tvangsarbejde, slaveri, slaverilignende forhold, strafbare handlinger eller fjernelse af organer.

I bestræbelserne på at bekæmpe menneskehandel anses det både på nationalt og internationalt plan som en stor udfordring at identificere handlede personer.¹³ ILO har ud fra ovennævnte definitioner opstillet et sæt indikatorer for menneskehandel. Disse kan anvendes til at lette identifikationen af personer, der er handlet til tvangsarbejde og seksuel udnyttelse.¹⁴ ILO's klassificering af hver indikator som svag, mellemstor og stærk er i et vist omfang kulturelt bestemt og skal derfor anvendes med forsigtighed. *Udnyttelse af kulturel/religiøs overbevisning* er f.eks. nævnt som en *svag* indikator for rekruttering gennem misbrug af sårbarhed. Men i mange tilfælde af menneskehandel fra afrikanske lande anerkender eksperter den kulturelle/religiøse overbevisning om, at juju-besværgelser og juju-edsaflæggelse giver magt over mennesker, som et *stærkt* pressionsmiddel. Menneskehandlerne bruger juju mod deres ofre for at få dem til at adlyde og til at kunne udnytte dem.¹⁵ I retssager kan handlede personer, som er anklaget for en kriminalitet, de var tvunget til at begå af bagmænd, der anvendte juju som pressionsmiddel mod dem, bruge dette forhold i deres forsvar. Pressionsmidlet anses for *stærkt* i en handelssituation, og udgangspunktet er, at handlede personer ikke bør straffes for den kriminalitet, de har været tvunget til at begå af deres bagmænd.

I Danmark er det kun Udlændingestyrelsen, som *officielt* kan identificere ikke-europæiske statsborgere som ofre for menneskehandel, hvorved personerne får en juridisk status som ofre for menneskehandel.¹⁶ Langt størstedelen af kvinderne i Danmark bliver *først officielt* identificeret som handlede, efter at de er blevet anholdt af politiet. En 1A-blanket¹⁷ udfyldes af en socialarbejder eller andre med kompetence til det og sendes til Center mod Menneskehandel (CMM), som derefter videresender sagen til udlændingemyndighederne med henblik på vurdering og afgørelse.

I dette projekt har socialarbejdere afprøvet en række forskellige metoder til at lokalisere og identificere kvinder, som er handlet til EDPP. De anvendte de samme grundlæggende indikatorer, som Udlændingestyrelsen anvender, navnlig hvordan og hvorvidt vedkommendes personlige fortælling er i overensstemmelse med kriterierne i Palermo-protokollen. De nåede frem til, at de lokaliseret kvinder var ofre for menneskehandel. Det er vigtigt at bemærke, at når en socialarbejder identificerer en person som offer for menneskehandel, betyder det ikke, at

---

¹² Se <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/protocoltraffickinginpersons.aspx> og <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=23024>

¹³ Se f.eks. Europa-Kommissionen (2013), ILO

¹⁴ Se Bilag 1 for den samlede liste over indikatorer

¹⁵ Se afsnit 2.4

¹⁶ For EU-statsborgere kan CMM uafhængigt bestemme, om personen skal anses som handlet eller ej.

¹⁷ 1A er en formular, der udfyldes af socialarbejdere og sendes til Center mod Menneskehandel, som viderebehandler sagen. CMM sender derefter 1A for tredjelandsstatsborgere til Udlændingestyrelsen, der træffer en endelig afgørelse om, hvorvidt personen er handlet eller ej. For EU-statsborgere kan CMM uafhængigt bestemme, om personen skal anses som handlet eller ej.

personen *officielt* er identificeret som offer for menneskehandel, altså er blevet tilkendt juridisk status som handlet i henhold til *Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel* og udlændingelovgivningen.

I denne rapport anvendes betegnelsen 'handlet person' (TP). Denne betegnelse refererer dog *ikke* til Udlændingestyrelsens *officielle* definition af en person som offer for menneskehandel, medmindre det nævnes specifikt. Ud af de ti sager, der blev undersøgt nærmere i forbindelse med denne rapport og som socialarbejderne udfyldte 1A-blanketter for, blev kun tre kvinder efterfølgende *officielt* identificeret af Udlændingestyrelsen som værende handlet til escort og/eller diskret/privat prostitution.

2.2 Definition af begreberne escort, diskret og privat prostitution

Fokus i denne rapport er på udenlandske kvinder, som i deres fortællinger alle har stærke indikatorer¹⁸ på, at de er handlet ind i sexindustrien og arbejder i EDPP. Kvinder, der er handlede og tvunget ind i EDPP – eller bliver handlede til gadeprostitution og ender med også at tilbyde disse former for prostitution – har begrænset eller ingen selvbestemmelse eller autonomi og oplever ekstrem kontrol.¹⁹ Det er derfor nødvendigt at supplere de definitioner, som Socialstyrelsen anvender i forhold til kvindernes sociale status ved at definere kvinderne som at være i **tvungen** prostitution.²⁰

Socialstyrelsen skelner mellem de forskellige former for prostitution baseret på prostitutionskunders og serviceudbyderens geografiske placering og mobilitet. **Escort prostitution defineres som prostitution, hvor den prostituerede kontaktes og efter aftale kommer ud til prostitutionskunders private eller privatlignende opholdssted (f.eks. et hotel eller en lejlighed)** (Wittrup-Jensen, 2011). I forhold til gruppen, der er i fokus i denne rapport, organiserer en 'madame' (kvinde) eller en 'alfons' (mand) EDPP-arbejdet. I nogle tilfælde er hun eller han en del af et menneskehandelsnetværk, i andre tilfælde ikke.²¹ Ægte og falske profiler for kvinder lægges op på websider og i avisers rubrikannoncer, og det er ofte en madame, der besvarer henvendelser og står for aftalebooking. I andre tilfælde, hvor arbejdet foregår endnu mere diskret, kontakter kunderne madammen direkte, og hun vælger derefter den kvinde, der bedst matcher kundens ønsker. Et nyt fænomen er, at handlede personer selv sørger for planlægning af diskret/privat arbejde, når de er sammen med kunder, de har mødt gennem gadeprostitution eller andre former for prostitution.

Privat prostitution defineres som prostitution, hvor prostitutionskunden efter aftale opsøger den prostituerede på dennes private (eller privatlignende) opholdssted, hvor faciliteterne kun benyttes af én eller højst to prostituerede ad gangen (Ibid.). Udtrykket refererer kun til typen af bolig og omfatter ikke den implicite inddragelse af ejerne af ejendommen. De nye, mere uformelle måder at tilbyde indkvartering til rejsende (som f.eks. Airbnb og "couchsurfing") har givet kriminelle netværk bag menneskehandel mulighed for at udvide antallet af lokaliteter, der anvendes til privat prostitution, samt for at finde nye måder at huse ofre for menneskehandel.

---

¹⁸ Se Bilag 1.

¹⁹ Se Adrianas fortælling i afsnit 2.5.

²⁰ Socialstyrelsen har i 2000'erne defineret nøglebegreber, der anvendes inden for de sociale tjenester. Prostitution defineres som en handling, hvor mindst to handlende personer på markeds-mæssige betingelser henholdsvis køber og sælger en prostitutionsydelse mod betaling. Det bemærkes, at begrebet ikke omfatter forhold som falder under de strafferetlige regler, f.eks. når personer tvinges af andre til at sælge seksuelle ydelser (Wittrup-Jensen, 2011).

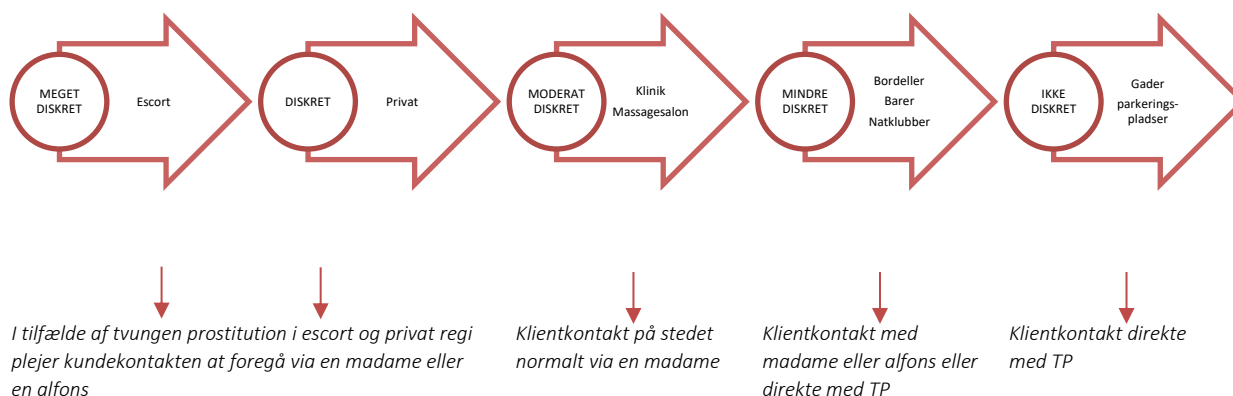
²¹ Sexarbejdere af dansk oprindelse og udenlandske kvinder, der ikke er blevet handlede, samt personer, der er blevet handlede og har betalt deres gæld, men som forbliver i EDPP på grund af de betydelige økonomiske gevinster, organiserer ofte deres eget arbejde.

En ejendom kan være ejet af en dansk statsborger eller en udlænding, der bevidst er involveret i menneskehandel. Der kan også være tale om en ejer, der ved, at prostitution finder sted, men som vælger at vende det blinde øje til. Eller det kan være en ejer, der er helt uvidende om, hvad der foregår, og kun opkræver husleje.

På trods af den udbredte anvendelse af begrebet har Socialstyrelsen ingen officiel definition af **diskret** prostitution. Begreberne 'diskret' og 'privat' bruges synonymt af praktikere, der arbejder inden for området, og af bureauer og websteder, der udbyder seksuelle tjenester. Der findes ikke et fælles, anerkendt udtryk for andre former for prostitution, der finder sted indendørs i mere diskrete omgivelser, som f.eks. på massageklinikker, mindre private omgivelser som bordeller og mere offentlige steder som f.eks. natklubber, klubber, barer og hotellobbyer, hvor parterne finder hinanden.

Baseret på interviews med socialarbejdere, er Figur 1 blevet udarbejdet. Figuren viser de forskellige former for prostitution, der spænder fra escort og privat prostitution til bordeller og gadeprostitution og deres varierende grad af diskretion.

Figur 1 *Forskellige former for prostitution efter grad af diskretion*

Socialarbejdere er begyndt at se tilfælde af handlede personer, der etablerer kontakt og aftaler private arrangementer via moderat diskret, mindre diskret og ikke-diskret prostitution

De manglende entydige definitioner af escort, diskret og privat prostitution blandt aktørerne, der arbejder inden for området, afspejles i svarene på et spørgeskema om aktørernes erfaringer med EDPP. Indledningsvis noterede nogle aktører et højt antal kvinder, som de mente måske arbejdede i EDPP. I opfølgningsinterviews viste det sig imidlertid, at kvinder, der arbejder i moderat diskrete, mindre diskrete og ikke-diskrete omgivelser, også var taget med i disse skøn. Aktørerne anførte endvidere, at det ville være mere retvisende og hensigtsmæssigt at beskrive prostitutionsformerne i forhold til, om der offentliggøres en adresse eller ej.²²

Socialarbejdere på sundhedsbesøg konstaterede eksempelvis, at når de kontaktede personer via websites og rubrikannoncer med overskriften "Escort, Diskret/Privat", var størstedelen af de besøgte steder faktisk bordeller²³ og klinikker. Det var først i løbet af selve besøget, at de fandt ud af, at nogle af kvinderne arbejdede i escort-

²² Det anvendte udtryk var "adresseløs prostitution."

prostitution. Da flertallet af de interviewede socialarbejdere ikke havde mandat til at sondre mellem de forskellige typer af prostitution, kvinderne var involveret i, har de ikke indsamlet disse oplysninger.

Endelig var der enighed blandt social- og sundhedsarbejderne om, at det ikke altid var muligt at adskille kategorierne og inddele kvinderne, som om de kun arbejdede indenfor et område. En af de strategier, som menneskehandlerne anvender, er for eksempel at flytte kvinder rundt til de steder, hvor de kan tjene mest muligt så hurtigt som muligt. Dette vanskeliggør udarbejdelsen af pålidelige opgørelser over antallet af kvinder, der arbejder inden for de forskellige kategorier af prostitution.

I lyset af ovenstående resultater og den udbredte anvendelse af begreberne escort, diskret og privat prostitution henviser begrebet "escort, diskret/privat prostitution" (EDPP) i denne rapport til det, som Socialstyrelsen definerer som **escort-** og **privatprostitution**.

2.3 Tendenser og nøglestatistikker

Generelt er vi vidne til en stigning i antallet af [kvinder, der arbejder i] escort, diskret/privat prostitution (EDPP). Denne stigning omfatter en stigning i 'sugardaddy syndromet' via internettet, hvor piger, kvinder og mænd udfører escort-arbejde med få grænser og udveksler gaver frem for penge. Socialarbejdere oplever også, at kvinder bliver samlet op af mænd direkte ved drop-in centre i takt med, at omfanget af gadeprostitutionen bliver mindre.

Derudover rapporterer socialarbejdere om en betydelig stigning i kønssygdomme og [tvungen] brug af stoffer blandt udenlandske kvinder, der arbejder i prostitution. Der er tegn på, at en række TP'ere i EDPP ikke kun indtager alkohol og narkotika selv, men at de også bruges til at transportere narkotika til kunder i ind-og udland, hvorved bagmændenes fortjeneste øges.

Efter hvad, der rapporteres, udsættes kvinder i prostitution for stadig mere voldelig adfærd fra kunder og menneskehandlere. Som noget nyt er socialarbejdere i Danmark også begyndt at blive ofre for aggressiv adfærd. Volden mod de prostituerede kvinder forbliver for det meste udokumenteret, blandt andet på grund af den skam, der stadig omgærdter prostitution, selv om prostitution ikke er forbudt ved lov. De udenlandske kvinder i prostitution anmelder sjældent forbrydelserne af frygt for at blive yderligere marginaliseret eller endda udvist. Nogle af de prostituerede kvinder kommer fra lande, hvor politiet og offentlige embedsmænd er korrupte, og kvinderne har fået at vide af bagmændene, at de vil blive anholdt for at arbejde ulovligt, hvis de kommer i kontakt med politiet. Endelig skammer nogle af kvinderne sig også over at indrømme, at de er involveret i sexarbejde.

Stigningen i udbredelsen af kønssygdomme skyldes imidlertid den øgede konkurrence. På grund af det stigende antal ofre for menneskehandel i Danmark er der en større tilbøjelighed blandt kvinderne til at acceptere ubeskyttet sex.²⁴ Samtidig er der manglende tillid til og tro på, at sundhedsydelse kan gives fortroligt i Danmark. Vi ser også stærk traumatisering blandt kvinderne [i EDPP]. Det skal dog nævnes, at ikke alle kvinder med udenlandsk baggrund, der arbejder i EDPP, nødvendigvis er ofre for menneskehandel.

(Interview med socialarbejder)

Ovennævnte citat fra en socialarbejder opsummerer de aktuelle tendenser, der observeres af socialarbejdere i hele Danmark.²⁵ Der er konsensus blandt NGO-aktører og Center mod Menneskehandel (CMM) om, at de store udfordringer med at estimere antallet af kvinder, der arbejder i EDPP overordnet set har fire årsager:

- Menneskehandlernes stadigt skiftende *modus operandi* betyder, at kvinder ofte flyttes ind og ud af forskellige former for prostitution. Kvinder, der handles specifikt til at arbejde i EDPP, flyttes imidlertid ikke mellem forskellige former for prostitution, men de bliver flyttet geografisk.

²⁴ Og også færre penge til de handlede kvinder selv.

²⁵ Udtalelserne blev bekræftet af socialarbejdere fra andre organisationer på forskellige NGO-GO-netværksmøder samt under interviews med individuelle medarbejdere.

- Det er tidskrævende og forudsætter de rette kompetencer at skabe den tillid, som er nødvendig for at gennemføre samtaler med sårbare, handlede kvinder, således at socialarbejdere kan få adgang til den væsentlige information.
- De NGO'er og myndigheder, der arbejder i Københavnsområdet, møder tit de samme kvinder, hvilket resulterer i kumulative estimater med risiko for, at de faktiske tal overdrives.
- Som det fremgår af det foregående afsnit, er der i øjeblikket ikke enighed blandt NGO'er og myndigheder om, hvordan diskret- og privatprostitution skal defineres i forbindelse med menneskehandel.²⁶

Ikke desto mindre er der generel enighed blandt alle aktører – både NGO'er og myndigheder – om, at antallet af kvinder, der arbejder i EDPP i Danmark, er steget fra 2016 til 2018. Der er flere årsager til denne stigning, bl.a.:

- Øget politipatruljering på gaderne, hvilket resulterer i, at kvinderne skifter til andre former for prostitution for fortsat at kunne betale af på deres (fiktive) gæld.²⁷
- De højere priser som menneskehandlere, især madammer og alfonser, kan kræve af kunder for især escort-arbejde.
- Stigning i antallet af handlede personer i Danmark.
- Stigning i efterspørgslen efter især escort-prostitution.

Som det fremgår af Tabel 3, arbejder handlede kvinder i escort, diskret/privat prostitution i hele Danmark. Aktørerne, der deltog i projektet, er lokaliserede i København, Aarhus, Aalborg, Odense, Jelling og Fredericia, og størstedelen af kvinderne er truffet i disse byer. Der blev etableret kontakt til kvinder, der arbejder i EDPP i Frederikssund og Nordjylland gennem målrettet, opsøgende arbejde med TP'ere i EDPP via en *peer*-socialarbejder.

Handlede personer, der arbejder i EDPP, kan findes mange forskellige steder, afhængig af den type arbejde, de udfører, og det fokus netværket, de arbejder for har. Alle aktører erklærede samtykkende, at samarbejdet med andre aktører inden for bekæmpelse af menneskehandel fører til resultater inden for EDPP-området. Dog bemærkede flere, at kontakten og kommunikationsmåderne kunne og skulle forbedres, hvis flere kvinder, der arbejder i EDPP, skal kunne identificeres.²⁸

Som det fremgår af Tabel 3, får aktørerne på området kontakt med handlede kvinder i EDPP i flere forskellige sammenhænge. En række af de anvendte metoder uddybes i Kapitel 3. Det er dog væsentligt at bemærke, at da dette projekt blev påbegyndt, havde ingen af de otte deltagende NGO'er registreret, hvilken type prostitution de personer, som de havde identificeret som handlede, beskæftigede sig med. På det tidspunkt havde de ikke mandat til at gøre det, og indsigten i kompleksiteten af EDPP-fænomenet blandt handlede kvinder var begrænset. I det sidste år af projektet, hvor der har været flere gruppediskussioner om EDPP, var fire ud af de otte begyndt at registrere disse oplysninger. På nuværende tidspunkt giver det officielle dokument, som socialarbejderne anvender til identifikation af ofre for menneskehandel (dvs. 1A formularen), ikke mulighed for at angive, hvilken type prostitution den handlede person udnyttes til. Alle NGO'er og CMM understregede, at der er et overlap, og at kvinder typisk ikke kun bliver tvunget til at udføre én slags prostitution.

De handlede kvinder, der arbejder i EDPP i Danmark, kommer oprindeligt fra lande i Europa, Asien, Afrika, Central- og Sydamerika. Der ses et betydeligt antal handlede kvinder fra hver region. I Norge derimod er der meget få

²⁶ En NGO, der arbejder med en mobil og intern sundhedsklinik, lavede et (ukvalificeret) skøn på, at 80-90 % af de kvinder, de møder, arbejder i EDPP. I løbet af interviewet stod det dog klart, at socialarbejderen ikke klart skelnede mellem privatprostitution, klinikker og prostitution udført på bordeller, i udlejede huse og lejligheder.

²⁷ Se Bilag 2 for en forklaring af fiktiv gæld.

²⁸ Se Kapitel 4 for yderligere diskussion af videndeling.

kvinder af afrikansk oprindelse, og EDPP domineres af bulgarere, rumænere og albanere, der undertiden bor sammen med deres bagmænd, som holder streng kontrol med dem.

Niveauet af kontrol, der udøves over for kvinder i Danmark, varierer alt efter oprindelsesregion. Det er også afhængigt af det enkelte offer for menneskehandel og netværket, der står bag menneskehandlen. Generelt er der en tendens til, at sydamerikanske og asiatiske kvinder har flere muligheder for selvbestemmelse og oplever større autonomi, mens kvinder af afrikansk og østeuropæisk oprindelse har færre muligheder for selvbestemmelse og er underlagt strengere kontrol.

Tabel 3 De vigtigste resultater fra nøgleaktører: Røde Kors, Reden International, Reden Aalborg, Reden Aarhus, HopeNow, AmiAmi, Centre mod Menneskehandel (CMM), SKAT og Night Light Café

Steder i Danmark, hvor man har mødt handlede personer, der arbejder i EDPP	København, Frederikssund, Aarhus, Aalborg, Nordjylland, Fredericia, Odense
Typer af steder, hvor aktørerne generelt møder handlede personer	På deres arbejdspladser (f.eks. kontor, sundhedsklinik, natcafé, asylcenter) På politistationen På gaden På klinikker I fængsler På private adresser (herunder lejligheder, huse, sommerhuse)
Steder og metoder, hvorigennem kontakt med kvinder, der arbejder i EDPP, er etableret	Internet/online Via rubrikannoncer Opsøgende arbejde Peer-socialarbejder kontakt gennem sociale aktiviteter Socialarbejdere inden for mobile sundhedsydelse Socialarbejderinteraktion med kvinder i gadeprostitution Politi – ved grænsekontrol i lufthavne, på politistationer og i fængsler Anonyme opkald/naboer Uopfordret kontakt Gennem tredjepart Asylcentre NGO'er
Regioner/Oprindelseslande for handlede personer, der arbejder i EDPP	Øst- og Vestafrika, Bulgarien, Rumænien, Colombia, Kenya, Nigeria, Rumænien, Somalia, Thailand, Uganda, Sydafrika, Sydamerika
Mest almindelige aldersgrupper af kvinder, der arbejder i EDPP	18-24 år (flest), 25-29 år, 30-34 år, 35-45 år (færrest)
Juridisk status for kvinder, der arbejder i EDPP ved ankomsten til Danmark	Au pair visum, Turistvisum ²⁹ , Sportsudøvervisum, Midlertidigt Schengen-visum Asylsøger ³⁰ Udokumenteret

2.4 Menneskehandel og escort, diskret/privat prostitution

Escort-arbejdet er altid organiseret af menneskehandlerne eller madame/alfons, som potentielt også kan være en del af et større menneskehandelsnetværk. De har forbindelser over hele landet. Den ene uge er den handlede kvinde i København, og den næste uge er hun i Vejle, Fredericia, Aalborg – hun bevæger sig konstant rundt og arbejder forskellige geografiske steder. Nogle gange etablerer kvinderne tættere relationer med kunderne, og dette kan føre til, at de bliver mere selvstændige og hurtigere kan betale af på deres gæld til menneskehandlerne.

²⁹ Socialarbejdere møder kvinder, der bor i ét europæisk land og arbejder i et andet.

³⁰ Siden 2015 har socialarbejdere vidst, at kvinder, som ankommer til Danmark og straks ansøger om asyl eller er udokumenterede, sædvanligvis ikke handles til Danmark med henblik på at udføre EDPP. De kan dog være skiftet til denne type arbejde efter at have arbejdet i gadeprostitution, eller mens de arbejder i gadeprostitution.

Madammen, alfonsen eller mellemmanden bruger en hjemmeside til at reklamere for den handlede person. Der vil være billeder, og madammens telefonnummer kan findes på websitet. Dermed går kontakten fra kunderne direkte til madammen. Alternativt sender madammen billeder direkte til sine kontakter rundt omkring i landet, som så finder kunder.

Nogle gange vil billederne ikke være af pigerne selv, men af andre piger med lignende udseende. Mange af billederne skjuler ikke noget, og der vises bryster og kønsorganer. På andre billeder har pigerne sexet tøj på og ofte tung make-up. Det er vigtigt, at billederne ligner de kvinder, der reelt udfører jobbet, så kvinderne ikke risikerer at få en dårlig anmeldelse på websteder med escort-anmeldelser, hvor mænd kan diskutere og bedømme de kvinder, de har været sammen med. Det er ofte via denne deling af information mellem klienterne, at kvinderne bliver hyret på anbefaling af andre. Når webstedet er oprettet med billeder mv., er der en slags 'mellemfase', hvor rygten spredes via anbefalinger.

Escort-arbejdet kan udføres på forskellige måder, for eksempel kan en pige/kvinde blive bestilt for en hel weekend, bo på et hotel med manden, gå på restaurantbesøg med ham mv. Manden vil have aftalt en pris med madammen og afregnet på forhånd. Han kan give pigen/kvinden drikkepenge eller købe noget til hende, hvis hun er heldig.

(Interview med socialarbejder).

Som interviewet med en socialarbejder ovenfor fremhæver, er det tre adskilte dimensioner, der krydser hinanden og interagerer, hvilket gør processen med officielt at identificere handlede personer ekstremt udfordrende – selv i de tilfælde, hvor indikatorer for menneskehandel klart er til stede. Disse dimensioner udgøres af de mange aktører, de mange geografiske placeringer og de mange involverede institutioner, som beskrevet i Tabel 4, kombineret med de forskellige magtrelationer og agendaer, der er i spil.

Tabel 4 Krydsende dimensioner ved menneskehandel og escort, diskret/privat prostitution

INVOLVEREDE AKTØRER	INVOLVEREDE INSTITUTIONER	GEOGRAFISKE STEDER
Menneskehandlet person	Retsvæsenet	Danmark vs. udlandet
Familie til den handlede	Politi	Land/storby/by, hvor der arbejdes
Gerningsmændene	Myndigheder	Land/storby/by med officiel bopæl
Kunder	Ikke-offentlige organisationer (NGO)	Land/storby/by med faktisk bopæl
	Religiøse organisationer	Oprindelsesland
		Private rum

Bagmændene kan være individuelle opportuniste, mænd eller kvinder, der sjældent arbejder alene, men ofte samarbejder med en eller to andre personer. De kan være en del af et meget større og mere avanceret transnationalt kriminelt netværk, der måske har "filialer" i hele Europa, hvor de kan sælge de handlede personer.

Nogle af disse personer er tidligere selv blevet handlede og arbejder nu for kriminelle netværk som madammer, andre arbejder selvstændigt i prostitution og/eller som madame. Socialarbejdere har erfaret, at menneskehandelsofre i EDPP, som har en stærkt begrænset frihed, nogle gange indgår i tætte relationer med tidligere handlede kvinder, som er stærkere end dem selv. Dette resulterer dog undertiden i, at offeret udnyttes yderligere af denne person.

Ofre, der arbejder i EDPP, kan også have andet arbejde ved siden af, hvis de har en vis grad af frihed og er tilstrækkeligt handlekraftige. Der ses også tilfælde af ekstraarbejde, hvor nogle kvinder, der er tvunget ind i escort-arbejde, vælger gadeprostitution for at tjene ekstra penge. Målet for de fleste kvindelige TP'ere i alle former for prostitution er at finde stabile kunder for at tjene mest muligt uden uønskede risici og, når det er muligt, at kunne støtte deres familier. Dette fællestræk gør sig også gældende for handlede personer, der desuden er pressede af, at de skal betale af på deres (fiktive) gæld til deres bagmænd.

Inden for EDPP-området udfolder relationerne mellem kunden, menneskehandleren og den handlede person sig i det private domæne, og er derfor stort set usynligt for socialarbejdere. Der er dog rapporteret om nogle tilfælde, som har kastet lys over forholdene. Under udførelsen af mobil sundhedspleje har socialarbejdere blandt andet været vidne til, at kvinder fra Østeuropa – som socialarbejderne mener er ofre for menneskehandel, og som arbejder i EDPP – kontrolleres tæt af deres menneskehandlere, som er til stede under konsultationerne. I Norge er det i øvrigt almindeligt, at østeuropæiske kvinder bor sammen med deres menneskehandlere.³¹

Andre myndigheder, f.eks. skattemyndigheder, bekræfter også at disse relationer findes, når de identificerer og besøger virksomheder og ejendomme, der ejes af personer, der mistænkes for skattesvig. Her udøves kontrollen over de kvinder, der befinder sig på en adresse, når skattemyndighederne banker på døren. Det bliver tydeligt, når kvinderne forklarer hvem de er og hvorfor de er der. Skattemyndighederne har bemærket, at kvinderne er blevet coachet, da de hører de samme historier igen og igen.

Adresserne findes i ejendomme (lejligheder og huse), der typisk ejes af mandlige danske statsborgere, hvoraf nogle er gift med eller har haft længerevarende kriminelle forretningsforbindelser med udenlandske statsborgere. Kravet om, at der skal være en legitim skatterelateret grund til at inspicere en ejendom, forhindrer skattemyndighederne i at dukke op uanmeldt.

De 'insider' -oplysninger, som *peer*-arbejdere og socialarbejdere får gennem samtaler med kvinder, der formodes at være ofre for menneskehandel, om de steder, kvinderne arbejder eller opholder sig (f.eks. boliger, klinikker og for nylig også frisørsaloner) er således kun et første skridt hen imod identificeringen af de kvinder, der er involveret i EDPP. Ansatte ved skattemyndighederne understreger ikke desto mindre, at det er et meget vigtigt første skridt hen imod at afdække, hvad der foregår, og videndeling kan føre til, at der identificeres flere personer, der arbejder i EDPP.³²

Hvis den handlede person skaber 'problemer' eller forsøger at flygte fra sin (fiktive) gæld og handelssituation, bruges familierne til de kvinder, der arbejder i EDPP som pression, lige som for kvinder, der arbejder i gadeprostitution. I Norge betragtes dette som en særlig udfordring for politiet i forhold til handlede kvinder, der stammer fra Nigeria, idet politiet ikke kan tilbyde familien nogen beskyttelse på grund af grænser og afstanden til Nigeria. Politiet er endvidere blevet opfordret til ikke at kontakte det nigerianske politi, da korrupsionen er så omfattende, at denne kontakt kan bringe den pågældende familie i yderligere fare.

---

³¹ Interview med det norske politi. Det blev ikke specificeret, om kvinderne var i 'romantiske' forhold med menneskehandlerne eller ej, men de blev af politiet opfattet som villige til at bo sammen med dem.

³² Interview med en ansat ved skattemyndighederne, juni 2018.

Blandt de detaljerede casestudier er der et eksempel på en kvinde, der arbejdede i EDPP, og som kæmpede for at betale sin (fiktive) gæld. For at statuere et eksempel kidnappede bagmændene et af hendes familiemedlemmer og udsatte ham for alvorlige fysiske overgreb foran resten af familien i hjemlandet for at give kvinden en advarsel om, hvad der ville ske, hvis hun ikke betalte. Hun optrappede sit arbejde i escort af frygt for, hvad der kunne ske med resten af hendes familie. Denne kvindes oplevelser belyser endvidere vigtigheden af at anerkende det tværnationale aspekt ved menneskehandel, og at forbrydelser, selv om de sker forskellige steder, er relaterede. Dette giver udfordringer både for ofre for menneskehandel og for de myndigheder, der forsøger at bekæmpe menneskehandel.

Landegrænsen med Tyskland og den korte afstand til Sverige gør grænseoverskridende 'pendling' muligt for sexarbejdere i Danmark. Menneskehandelsnetværkene, madammerne og alfonserne gør brug af disse muligheder i escort-prostitution. Socialarbejdere oplyser, at både de handlede og kunderne bevæger sig på tværs af grænserne. Som det har været tilfældet i årtier, udveksler de kriminelle netværk kvinder, så de matcher de kriterier, kunden efterspørger i relation til alder, kropstype og typen af sextjeneste. Dette sker på samme måde, som uafhængige sexarbejdere har gjort det i mange år. Handlede kvinder i EDPP i Danmark ledsager mænd på forretningsrejser, hvilket undertiden resulterer i EDPP arbejde for kvinderne i andre lande også. Således udgør både danskere og udlændinge kundegrundlaget for nogle af de handlede personer med base i Danmark, der arbejder i EDPP.

Religion og tro

Mange mænd og kvinder, der handles fra afrikanske lande, har en stærk åndelig og religiøs tro. Næsten alle kvinderne fra Nigeria gennemgår en religiøs ceremoni i henhold til et åndeligt trossystem kaldet "juju". Juju indebærer edsaflæggelse, og når det drejer sig om handlede personer, sikrer juju'en at TP'en overholder menneskehandlerens krav. Hvis kvinderne undlader dette, bryder de juju-eden, og de er overbeviste om, at de bliver forbandede og bliver syge eller dør. De åndelige trossystemer har alvorlige konsekvenser for de kvinder, der arbejder i EDPP.

I marts 2018 indkaldte Oba'en fra Benin (Edo, Nigeria) alle Benins høvdinge, lokale læger (shamaner/medicinmænd) med andre forskellige åndelige manifestationer, og andre traditionelle religiøse grupper til et møde. Mødet sluttede med, at han forbandede alle, der hjælper til med og udfører menneskehandel i staten. Dette betyder, at religiøse ledere, der kræver betaling af menneskehandlerne for at udføre ceremonierne, vil kunne 'mærke konsekvenserne', hvis de fortsætter med at udføre ceremonierne i forbindelse med aflæggelse af juju-eden eller fortsætter med at tjene på de udførte ceremonier. Oba'en erklærede endvidere, at alle juju-eder, der var blevet aflagt i forbindelse med menneskehandel, var ophævet. Dette blev generelt opfattet som en god nyhed. Men da forbandelsen kun gælder for delstaten Edo, flytter menneskehandlerne edsaflæggelsen til et andet sted end delstaten Edo.

En peer-socialarbejder og en almindelig socialarbejder, som begge arbejder med kulturmægling, spurgte tre TP'ere, der blev udnyttet i en kombination af gadeprostitution, bordelprostitution og EDPP om, hvordan anmodningen havde påvirket dem personligt. Den ene fortalte, at hun ikke længere ville betale sin madame, mens de to andre forhandlede med deres madame om at betale et beløb, som begge parter mente var rimeligt.

Trossystemerne – og at de bliver udfordret – er en af grundene til, at socialarbejdere frygter, at skjulte former for prostitution som f.eks. EDPP risikerer at blive mere udbredt. Da menneskehandlerne ikke kan bruge juju-

edsaflæggelse som pression i samme omfang som tidligere, er der en risiko for, at anvendelsen af fysisk magt vil fortsætte og muligvis eskalere.

2.5 Identifikation af handlede personer i escort, diskret/privat prostitution

I takt med at *modus operandi* for menneskehandelsnetværk ændrer sig, og at magtforholdene mellem de kriminelle netværk, der driver prostitution også ændrer sig, forandres også profilerne af de handlede personer i EDPP sig.

Narissas fortælling

Narissa havde efter eget valg arbejdet som prostitueret i sit hjem i mange år. I god tro kontaktede hun et bureau, som arrangerede et turistvisum for hende, så hun kunne rejse til Europa. Bureauet sørgede også for, at hun blev hentet i lufthavnen i Danmark. En hvid dansk mand mødte hende i lufthavnen, og de tog toget til en by i Jylland. De fortsatte derefter i bil til en anden lille by. Narissa blev ført til et hus i et afsides område, hvor der var få naboer. Der var en anden asiatisk kvinde i huset, madammen, som havde ansvaret for huset, der viste sig at være et bordel. Så snart Narissa var ankommet, blev hun sat til at arbejde og tvunget til at levere seksuelle ydelser til kunder. Hun var træt, og det var ikke sådan, hun var vant til at arbejde med kunder, men hun havde ikke noget valg. Under hendes ophold blev hun holdt indendørs og hun forlod kun huset når madammen havde aftalt for hende, at hun skulle udføre escort-arbejde.

Narissa opholdte sig i huset i ca. fem måneder. Hun blev ikke tilbageholdt med fysisk magt, men der var ingen steder at tage hen – der var ingen lokal transport, og Narissa kendte ikke nogen. Der var tre andre kvinder i huset, som alle udførte sexarbejde. Narissa gjorde rent hver dag fra kl. 6.00. Fra kl. 9.00 var hun klar til at modtage kunder. I lang tid følte hun, at hun ikke kunne forlade huset, og hun endte med at blive i Danmark i længere tid, end hendes visum tillod.

Narissa modtog betaling fra sine kunder, og hun gav alle pengene til madammen. De delte pengene, så 40 % gik til agenten, 40 % til madammen og den danske mand, og 20 % til Narissa. Hver dag noterede Narissa, hvor meget hun tjente, men hver tredje dag smed madammen papiret ud. Madammen hævdede, at hun sendte pengene til agenten. Narissa besluttede sig for at flygte og tage til København. Hun fandt job på en klinik i København, hvor hun havde større frihed og kunne spare op. Hun var blevet snydt af agenten i sit hjemland, og hun levede i frygt for agenten, madammen og den danske mand fra huset i Jylland. Til sidst henvendte hun sig til en NGO for at få hjælp. Efter flere rådgivningssessioner, der omfattede traumebehandling, afslørede Narissa, at hun også var blevet sendt ud af huset i Jylland for at udføre escort-arbejde. Narissa endte med at blive officielt identificeret som et offer for menneskehandel, og hun accepterede en frivillig hjemsendelse.

De handlede kvinder, der arbejder i EDPP har meget forskellige profiler, og der er et stigende antal transkønnede og transseksuelle kvinder, der arbejder inden for området i Danmark, for eksempel Narissa: Narissa arbejdede i sit hjemland som uafhængig transkønnet sexarbejder. Hun ønskede at tjene mere, og en bekendt opfordrede hende til at tage til Europa og hjalp hende med at komme afsted gennem et 'agentur' i et asiatisk land. Selvom Narissa kom til Europa af egen fri vilje, endte hun, som det fremgår af hendes fortælling, i en menneskehandelssituation.

En større gruppe af de handlede kvinder i EDPP har forskellige *opholdstilladelser*, som giver dem ret til at være i Danmark (f.eks. au pair, asylansøger, turistvisum). Men selvom deres opholdsstatus kan være lovlig, har de ikke lov til at arbejde, og de risikerer derfor at blive kriminaliseret via deres arbejde i prostitution. I nogle tilfælde er den lovlige opholdsstatus også kun midlertidig. Opholdstilladelsen er typisk tilvejebragt af menneskehandlerne, således at kvinden kan komme ind i det land, hvor udnyttelsen skal finde sted. Nogle af kvinderne, som f.eks. opholdt sig i landet på au pair-visum, arbejder på hverdagene som au pair og i EDPP i weekenderne. Andre opholder sig i landet på kortvarige turistvisa, som er udstedt i et andet europæisk land, mens andre igen, som de østeuropæiske kvinder, har EU-status og derved bedre mobilitet. Der er også kvinder, der er bragt til Danmark fra et andet land i Europa for at udføre et eller flere specifikke jobs inden for escort med bestemte kunder. Kvinderne sendes også ud af Danmark, hvis de er mobile, hvilket de er, hvis de har gyldige rejsedokumenter.

Ligesom i Danmark har man i Norge vanskeligt ved at få kontakt til kvinderne, der arbejder i EDPP. I modsætning til situationen i Danmark rapporterer norske socialarbejdere, at kvinderne, der arbejder i escort, ikke opholder sig

i landet i lang tid. De kan også have mistænke om, at der er tale om menneskehandel, hvis de f.eks. støder på en spansktalende russisk kvinde, som kun er i Norge i meget kort tid, men er bosiddende i en 'organiseret' lejlighed. En norsk socialarbejder udtaler: "Kvinderne vil sjældent indrømme, at de er ofre for menneskehandel. De er som regel ikke interesserede i, at det kommer frem i lyset."

Adrianas fortælling

Adriana boede sammen med sin mor og sit barn i sit hjemland. Hun arbejdede inden for servicebranchen, men lønnen var ikke nok til, at hun kunne forsørge sin familie. I 2015 mødte hun en mand, "Joe." Han var afrikaner, men boede i Europa. Han fortalte, at han ønskede at gifte sig med hende og tage hende med til Europa. Hun sagde ja til tilbuddet og i juli 2016 rejste de til Danmark.

Ved ankomsten til Danmark flyttede Adriana ind hos Joe. Han beholdt hendes identitetspapirer. Efter en måned fortalte Joe, at han havde fundet et job til hende som stuepige. Han tog hende med til en lejlighed i København og præsenterede hende for en afrikansk kvinde, der havde to børn. Adriana endte med at bo hos og arbejde for kvinden, hvor hun gjorde rent og tog sig af børnene. Hun modtog aldrig nogen betaling, og hun kunne ikke sende penge hjem til sin familie.

Den afrikanske kvinde truede hende. Hun fortalte Adriana, at eftersom hun ikke boede med sin mand og ikke havde papirer, risikerede hun at blive arresteret, straffet og sendt ud af landet. Efter to måneder fik Adriana at vide, at det havde kostet mange penge at få hende til Danmark, og at hun skulle begynde at betale sin gæld tilbage. Hun fik aldrig at vide, hvor stor hendes gæld var. Da Adriana ikke havde nogen papirer, var prostitution den eneste måde hun kunne tjene penge på.

Nogle gange sendte 'madammen' Adriana direkte ud til kunderne i en taxi, andre gange hentede mændene hende i kvindens lejlighed. Efter at være blevet sendt ud til omkring 10 kunder, løb Adriana væk. Først sov hun forskellige steder, f.eks. i tog, i busser eller hos mænd eller kvinder i prostitutionsnetværket. For at få mad begyndte hun i gadeprostitution. En ven anbefalede hende at henvende sig til en NGO.

Generelt anses den officielle identifikation af ofre for menneskehandel som en stor udfordring i kampen mod menneskehandel.³³ Det er endnu sværere, når det gælder identifikation af handlede personer, der arbejder i EDPP. Der er fire hovedårsager til dette:

- Den kriminelle handling foregår i det skjulte sammenlignet med andre former for prostitution, såsom arbejdet på gaden og i bordeller. Som både Narissas og Adrianas historier viser, finder udnyttelsen sted inden for den private sfære, og dermed er den langt sværere at afdække for NGO'er og socialarbejdere. Personer, der tvinges til gadeprostitution i byerne, kan søge hen til drop-in centre tæt på, hvor de arbejder og har mulighed for at chatte og/eller snakke om deres situation. Personer, der arbejder i EDPP, har ikke denne mulighed.
- Området escort og diskret/privat prostitution er meget omskifteligt. Nye kommunikationsteknologier udvikler sig hurtigt (f.eks. Instant messaging, Snap Chat og WhatsApp), og den moderne brug af flygtige medier og ikke-standardiserede måder at leje og dele beboelse på (f.eks. Airbnb og couch surfing) gør det også nemmere for menneskehandlere at forblive under radaren. Udviklingen af disse nye modaliteter og karakteren af selve arbejdet gør det yderst udfordrende at komme i kontakt med og identificere ofre for menneskehandel.
- Det er sjældent at ofre for menneskehandel selv anmelder, at de er ofre for en forbrydelse. Det er til dels, fordi mange ikke engang er klar over, at 'forretningsarrangementet' anses for kriminelt i henhold til national og international lovgivning.³⁴ Derfor er det yderst vanskeligt at få blot et overordnet skøn over

³³ Se f.eks. Europa-Kommissionen (2013), ILO

³⁴ Der er dog kvinder, der arbejder i EDPP, der måske i samspil med en socialarbejder bliver klar over, at der er tale om et kriminelt forhold. Typisk definerer kvinderne sig ikke selv som ofre, men betragter deres situation som et vanskeligt og ubalanceret

antallet af kvinder, der arbejder i EDPP.³⁵ Erfarne socialarbejdere, der i mange år har arbejdet med menneskehandelsområdet, og nogle *peer*-socialarbejdere, der selv tidligere har været ofre for menneskehandel, kan være i stand til at identificere en person uofficielt eller uformelt som handlet ved at tale med den pågældende person og observere, hvordan vedkommende er påvirket af andre. Typisk vil der være mange trin, der skal gennemgås, før en person officielt kan identificeres, især hvis vedkommende arbejder i EDPP. Det skyldes, at hyppigheden af og måden hvorpå kontakt etableres er helt anderledes, og også at der findes en reel mulighed for at tjene mange penge, som i sidste ende kan føre til den ønskede uafhængighed.

- Sammenlignet med andre former for prostitution er arbejde i EDPP indbringende, hvilket gør det muligt for en TP'er at afvikle sin (fiktive) gæld til menneskehandlerne hurtigere. Hvis kvinder officielt identificeres som ofre for menneskehandel, bliver deres gæld alligevel i langt de fleste tilfælde stående, og både ofrene og deres familier risikerer derefter at blive udsat for vold fra menneskehandlerne.

De fleste NGO'er og nogle myndigheder spørger ikke ind til den type arbejde, der udføres af de kvinder, de kommer i kontakt med.³⁶ P.t. registreres de typer prostitution, som TP'ere er tilknyttede, imidlertid ikke i de officielle nationale statistikker. Derfor skal der findes alternative måder til at nå ud til og identificere handlede personer i EDPP. Nogle af disse metoder præsenteres i Kapitel 3.

Af hensyn til monitorering af området anbefales det, at der udarbejdes tydeligere definitioner af escort, diskret og privat prostitution, som gør det muligt at skelne mellem disse prostitutionsformer, og at det officielle dokument, der anvendes i identifikationsprocessen, 1A, tilpasses, så det giver mulighed for at registrere de typer af prostitution, som TP'erne er handlede til at udføre.

3. Nye metoder til at identificere og nå ud til personer, der arbejder i escort, diskret/privat prostitution

I lyset af de resultater, der er fremlagt i de foregående kapitler sammen med forekomsten af seksuelt overførte sygdomme og det stigende omfang af vold inden for EDPP, er der et åbenlyst behov for at indsamle mere viden og udvikle nye metoder til at nå kvinder, der er handlet til EDPP. I dette kapitel præsenteres nye metoder, dels til identifikation af ofre for menneskehandel, dels til at opnå kontakt med dem. Nogle af metoderne kan betragtes som justeringer eller udbygning af traditionelt anvendte metoder, f.eks. skift fra *peer*-gruppearbejde til kultur-mægling, fra tilbud om sundhedspleje ved en fast adresse til tilbud om mobil sundhedspleje og fra fastnet-hotlines til mobile 24-timers hotlines og sms-tjenester. Andre er nye metoder, som f.eks. brug af sociale medier og webskrabning, der drager fordel af den hurtige udvikling inden for internetbaserede teknologier.

3.1 Kultur-mægling og narrativ terapi

I 2014 definerede socialarbejdere i Danmark fem hovedproblemer som de største udfordringer i deres arbejde med mennesker fra forskellige kulturer.³⁷ Disse var:

1. Kommunikationsproblemer grundet manglende fælles sprog.

'forretningsarrangement', der kræver, at de respekterer en aftale, hvorefter de vil være i stand til at arbejde selvstændigt og tjene godt, hvis de sammenligner med de jobs, de ville kunne få i deres hjemland.

³⁵ Se afsnit 2.3 Nøgletal

³⁶ Kilde: Resultater fra partnerspørgeskema

³⁷ B P Bø, (2014) s. 563, Social work in a multicultural society: New challenges and needs for competence. *International Social Work* 58(4), s. 562-574.

2. Kommunikationsproblemer grundet forskellige adfærdsmønstre, når man interagerer med forskellige professionelle instanser eller myndigheder.
3. Kulturforskelle, der påvirker forholdet mellem forældre og børn.
4. Sundhedsmæssige problemer, hvor der ikke er den nødvendige lægebehandling til rådighed.
5. Strukturelle barrierer, der gør det vanskeligt at tilpasse velfærdssystemet til de behov, som minoritetsgrupper har.

Denne liste kan anvendes ved socialt arbejde med ofre for menneskehandel, der arbejder i EDPP, og med udenlandske kvinder i prostitution generelt. Inden for socialt arbejde må kulturmægling derfor afgrænses til **mægling (dvs. at en mellemmand går ind mellem to parter for at skabe klarhed og forståelse for begge parter) af kulturelt betingede sproglige, adfærdsmæssige og/eller socio-politiske strukturelle forskelle mellem to parter**. Som andre studier inden for samme felt har konkluderet, er det uanset mæglerens kulturelle indsigt dennes evne til at fokusere på ligheder, forskelle, identitet og andethed, der er vigtigst.³⁸

Angelas fortælling

Angela er offer for menneskehandel. En peer-socialarbejder mødte Angela i begyndelsen af 2017. Angela havde fortalt en ven, at hun ønskede at rejse hjem og spekulerede på, om peer-socialarbejderen kunne hjælpe hende med det. Angela forklarede peer-socialarbejderen, at hun var kommet til Danmark som au pair. Det var anden gang, hun var blevet handlet til Europa på au pair-visum. Angela forklarede, at for at hun kunne rejse til Europa, havde familien solgt mange af deres ejendele, så derfor måtte hun betale af på gæld både til menneskehandleren og til familien.

Peer-arbejderen forklarede Angela, at hvis hun ønskede at acceptere en frivillig tilbagerejse, skulle hun tage med hende til København, hvor hun ville møde en anden socialarbejder og blive introduceret til en NGO, som kunne hjælpe hende. Hun blev i København i to måneder og forsøgte at finde ud af, hvordan hun kunne vende hjem. Hun modtog regelmæssig rådgivning gennem kulturmægling med socialarbejderen og peer-socialarbejderen. Mens Angela var i København, begyndte hun – med baggrund i rådgivningssessionerne – at indse, at hun ikke ville kunne vende tilbage på den måde, hun havde forestillet sig. Hun indså, at hun var nødt til at anvende en strategi, der ville sikre, at hun og hendes familie ikke ville være i fare. Hun besluttede derfor at vende tilbage til tvunget escort-arbejde og endelig indfri sin gæld, som på det tidspunkt "kun" var mindre end en femtedel af den oprindelige gæld.

Kulturmægling blev anvendt som en metode af den pågældende NGO. Den første socialarbejder var en *peer-socialarbejder*, som gjorde det lettere for Angela at søge hjælp, idet de havde den samme kulturelle og sproglige baggrund og livserfaring. *Peer-socialarbejderen* kunne forklare, hvilke skridt Angela først skulle tage for at opnå kontrol over sit eget liv. Den anden socialarbejder kunne formidle relevante scenarier og informere om de grundlæggende rettigheder, som en traumatiseret person som Angela har. Begge var også i stand til at formidle oplysninger om det danske velfærdssystem og retssystem på en måde som Angela kunne forstå og relatere til. Hun kunne forstå sine rettigheder fuldt ud. Denne kombinerede støtte skabte et trygt miljø, som gjorde Angela i stand til nøje at overveje sine muligheder og træffe en kvalificeret beslutning om, hvordan hun skulle agere.

Socialarbejdere oplever, at kulturmægling og anvendelsen af '*peers*', det vil sige kvinder, der selv har oplevet en menneskehandelssituation og/eller har samme etniske og sproglige baggrund, gør det muligt for dem hurtigere at etablere en god kontakt med de pågældende kvinder.

Samarbejdet med en kulturmægler, der selv har været handlet, som har opnået respekt fra mænd og kvinder inden for netværket og er i stand til at bevæge sig frit, betyder at vi får vigtige oplysninger og kan støtte folk på en anden måde.

Når vi har mere indgående kulturel viden om handlede mennesker og om det danske samfund som helhed, betyder det, at vi får et andet udgangspunkt og kan arbejde på en måde med klienterne, som de oplever som støttende og forstående. Der vil være ting, vi forstår og ikke engang skal stille spørgsmål om. Vi behøver for eksempel ikke at stille klassiske, åbne spørgsmål. Åbne spørgsmål er meget vigtige inden

³⁸ Se Ajtony, Z. (2015). Dilemmas of Cultural Mediation. A Case Study of Tourism. Acta Universitatis Sapientiae Philologica 7, 2, s. 47-58.

for politiarbejde og akademisk arbejde, men det er svært at interviewe sårbare grupper, hvor de kulturelle forskelle er store. Du er nødt til at forstå den sammenhæng, du undersøger.

Det er et spørgsmål om, hvad der gøres, hvornår og hvorfor. Det afhænger meget af det enkelte individ. Medmindre en måde at tale og snakke på virkelig bringer personen ind i dialogen, kan et åbent spørgsmål føre til et åbent svar, der er et 'ikke-svar'. En vestlig interviewer kan ende med at undre sig: 'Hvorfor bliver mit spørgsmål ikke besvaret?'

(Interview med en socialrådgiver).

Kultur­mægling er ikke almindelig praksis i Danmark, men NGO'er i Finland (og mange andre lande) anvender aktivt denne metode til at identificere ofre for menneskehandel. Dog er der modstand, skepsis og tilbageholdenhed hos nogle mod at uddanne og bruge *peer*-arbejdere, som selv er/har været ofre for menneskehandel. Der er mange, der mener, at det er problematisk af etiske grunde.³⁹ Der skal udvises behørig omhu, når man benytter en *peer*-arbejder, der tidligere er blevet handlet, til at udføre kultur­mægling. Kun en af de interviewede nøgleaktører anvendte aktivt og systematisk kultur­mægling gennem en *peer*-socialarbejder i arbejdet med handlede personer, der arbejder i EDPP.

Flere af de 79 kvinder, der henvises til i Tabel 2, fik gennem narrativ terapi lettere ved at dele deres historie og afslørede i sidste ende, at de var i escort,. Narrativ terapi indebærer en særlig måde at tale med mennesker om deres liv og problemer. Ifølge White og Epston (1990) er narrativ terapi baseret på antagelsen om, at en fejlbehæftet gengivelse af menneskers faktiske livserfaringer giver dem problemer, fordi de konstruerede historier om deres liv ikke i tilstrækkelig grad repræsenterer deres reelle livserfaringer. Gennem terapi får individerne mulighed for positivt at rekonstruere fortællingen om deres liv og oplevelser.

Praktikere, der anvender narrativ terapi, bør have en "respektfuld, ikke-bebrejdende tilgang [...], som sætter folk i centrum som eksperterne i deres eget liv. Narrativ terapi anskuer problemer adskilt fra mennesker og antager, at mennesker har mange færdigheder, kompetencer, overbevisninger, værdier, forpligtelser og evner, der kan hjælpe dem med at minimere den indflydelse, som problemerne har på deres liv."⁴⁰ Nøglen til denne tilgang er, at praktikere altid skal være nysgerrige og parate til at stille spørgsmål, som de reelt ikke kender svarene på. De skal også forstå, at det menneske de taler med, spiller en afgørende rolle i at bestemme de næste skridt i processen, hvilket eksemplificeres i Angelas historie ovenfor.

Narrativ terapi er ikke en ny metode inden for socialt arbejde, men det er en metode, der er ekstremt effektiv, når man arbejder med sårbare og stigmatiserede grupper, som f.eks. ofre for menneskehandel, der arbejder i EDPP. Det gælder især, hvis formålet er at nå frem til en officiel identificering af ofre for menneskehandel uden at de gentraumatiseres. Narrativ terapi giver mulighed for at komme ind bag ofrenes usammenhængende dækhistorie, og dermed at få historier frem, der er nøjagtige nok til at kunne anvendes i juridiske sammenhænge.

Fortællingerne, som TP'ere forventes at fortælle, bør være naturligt fremadskridende og passe ind i den kulturelle og politiske sammenhæng i den kultur, de befinder sig i. Mennesker i escort har – som konsekvens af hvad escort er – været viklet ind i et komplekst psykologisk spil og spiller en 'rolle', f.eks. en dominerende rolle, en lille pige osv. For handlede personer er deres seksualitet blevet en vare, og dette vil naturligvis ændre deres livsnarrativ. Med narrativ terapi er målet, at narrativet – fortællingen – er TP'ens egen, så andre positive lag i deres liv synliggøres og styrker dem. Når en TP møder myndighederne, er vedkommende oftest i en situation, hvor 'andetheden' styrer fortællingen og bliver dominerende, eftersom der er spørgsmål, som myndighederne har interesse i at få besvaret. Afhængigt af institutionen [se Tabel 4] er der forskellige interesser.

(Interview med en socialarbejder).

³⁹ Forskningsresultater præsenteret af Niina Vuolajarvi, finsk postdoktorforsker på Nordisk Migrationsforsknings årskonference i 2018.

⁴⁰ Morgan, A. (2000). *What is Narrative Therapy?* London: Dulwich Center Publications

Set i lyset af ovenstående citat fra en socialarbejder, der bruger narrativ terapi, anbefales det, at en *peer*-kulturmægler er til stede, når ofre for menneskehandel har kontakt med offentlige myndigheder, da *peer*-kulturmægleren forstår de mange lag i ofrenes narrativer (da forskellige historier ofte fortælles sideløbende af offeret). Kulturmæglere kan fungere som brobyggere mellem ofre og nøgleaktører, der arbejder inden for menneskehandel. Denne triangulering vil gavne offerets generelle velbefindende og give vedkommende bedre muligheder for at blive selvstændig. Dette er også en fordel i myndighedernes arbejde med at identificere flere kvinder som handlede, da det bringer større viden om, hvordan netværkene bag menneskehandel fungerer.

3.2 Mobil sundhedspleje

Der er en tradition for, at NGO'er (og myndigheder) tager telefonisk kontakt til klinikker, hvor kvinder arbejder i prostitution, med henblik på at tilbyde kvinderne et sundhedstjek på en sundhedsklinik. Socialarbejdere har lister med adresser på bordeller osv. De screener også websites, der annoncerer EDPP. På baggrund af denne viden er disse organisationer i de seneste år begyndt at tilbyde mobil sundhedspleje i form af uanmeldte besøg på de steder, hvor kvinderne arbejder. Normalt besøger både en sygeplejerske og en socialarbejder stedet. Formålet er både at informere ejeren og kvinderne på stedet, om de tilbudte ydelser, og at yde behandling og rådgivning.

Den mobile sundhedspleje bliver ofte taget vel imod af madammerne, alfonserne og menneskehandlerne, da kvindernes fysiske sundhed er afgørende for indtjeningen. Det er derfor også i deres interesse, at kvinderne får et sundhedstjek. Når sundhedsydelse tilvejebringes på et sted, de kontrollerer, har kvinderne desuden mindre mulighed for at opsøge andre former for støtte og kontakt, som kunne gå ud over deres 'arbejdsindsats' og underdanighed. Inden for de østeuropæiske netværk har en socialarbejder oplyst, at det undertiden er sådan, at alfonser insisterer på at være til stede i lokalet, hvor sundhedstjekket finder sted. Et sådant kontrolniveau indikerer, at menneskehandel er en del af forholdet.

Selv om socialarbejderne understreger, at ikke alle udenlandske kvinder på klinikker og bordeller nødvendigvis er ofre for menneskehandel, viser interviews, at mange af dem arbejder i EDPP, og at der er formodning om menneskehandel. Mobil sundhedspleje er således en effektiv metode til at nå ud til handlede personer, der arbejder i EDPP, især fordi den mobile sundhedstjeneste oftest bliver taget godt imod af både menneskehandlere og handlede kvinder.

Selvom NGO'er i flere år har tilbudt mobile sundhedsydelser til personer, der arbejder i prostitution,⁴¹ var det først i dette projekt, at det blev erkendt, at mobile sundhedstjenester kunne anvendes til at komme i kontakt med et større antal handlede kvinder inden for EDPP. En socialarbejder forklarede, at når hun førhen ydede sundhedspleje, havde hun kun fokus på sundhed. Inden projektet startede, var hun derfor ikke specielt opmærksom på, om kvinderne var involverede i den ene eller anden form for prostitution. Efter at hun havde deltaget i netværksmøder med andre nøgleaktører, blev hun mere opmærksom på de forskellige situationer, som kvinderne befandt sig i. Nu lægger hun mere mærke til, hvilken type prostitution kvinderne er indblandet i.

De interviewede socialarbejdere, som yder mobil sundhedspleje og regelmæssig vejledning, oplyste, at de ikke direkte spørger, om den pågældende kvinde arbejder i prostitution eller escort. De var mere tilbøjelige til at forsøge at udlede disse oplysninger via en mere overordnet samtale, hvor de har fokus på, hvordan kvinderne taler om deres arbejde. Andre, som har kendt handlede personer over længere tid, anvender andre metoder,

---

⁴¹ Eksempler er CMM-projektet med et hospital i Nordjylland, der yder mobil sundhedspleje til udenlandske kvinder, der arbejder i prostitution på klinikker i 2010. NGO'en AmiAmi startede deres mobile sundhedstjeneste for kvinder, der arbejder i prostitution i Fredericia-området. I 2017 begyndte Reden International et lignende projekt i Københavnsområdet.

såsom traumeterapi, eller de forsøger at få viden ved først at opbygge et tillidsfuldt forhold, hvor kvinderne under rådgivning eller under en almindelig samtale frit og åbent kan tale om deres arbejde.

En NGO har en brochure, som socialarbejdere bruger som værktøj, når de rådgiver handlede personer om deres muligheder i Danmark (sundhedspleje, retslige [opholds-]status mv.). Denne brochure indeholder et afsnit om escort-prostitution. Socialarbejderne orienterer kvinderne om dette i generelle vendinger og afventer herefter kvindernes svar eller reaktion. Svarene varierer, afhængig af hvilket tillidsforhold der er skabt.

Sammenfattende er mobil sundhedspleje en effektiv metode til at nå ud til handlede kvinder, der arbejder i EDPP. Hvis et større antal mennesker skal kunne identificeres som ofre for menneskehandel, skal både socialarbejdere og sundhedspersonale tage andre relationelle metoder i brug, som fremmer dialog og opbygger tillid hos TP'erne. Der skal også tages mere hensyn til de geografiske områder, der er dækket af tilbuddet, for at undgå overlapning, såvel som at finde frem til flere TP'er.

3.3 Sociale medier

Internettet har givet tværnationale kriminelle netværk nye måder at reklamere og rekruttere på, og med den omfattende brug af og udvikling inden for mobilteknologi er hele menneskehandelsområdet under grundlæggende forandring. Groft sagt udnytter menneskehandlere og kriminelle netværk den nye teknologi til at nå ud til bredere målgrupper. De udøver en ulovlig handel, som qua teknologien kan finde sted hurtigere og mere effektivt på tværs af større afstande.⁴²

Danmark er et af de mest digitaliserede lande i verden. Imidlertid er der overraskende få undersøgelser af, hvordan internet- og mobilteknologierne bidrager til at fremme aktiviteter forbundet med menneskehandel. Blandt de vigtigste nøgleaktører, der bidrager til nærværende projekt, er der kun to, der angiver, at de bruger de sociale medier som et redskab til at nå ud til og kommunikere med ofre for menneskehandel i EDPP. En *peer-social* medarbejder vedligeholder kontakten til og kommunikerer med handlede personer gennem sociale medier, og derved opbygges tilliden kontinuerligt. I en anden organisation anvender medarbejderne sociale medier både som et middel til at holde kontakt med kvinderne gennem chat og indirekte ved at 'reklamere' for de ydelser, som organisationen tilbyder. De oplever, at nogle kvinder reagerer på reklamerne via chat. Dette er imidlertid en forholdsvis ny praksis, hvorfor NGO'en endnu ikke har kunnet dele mere konkrete resultater.

Politiet og skattemyndigheder i Danmark anvender begge forskellige internetbaserede metoder til at spore kriminelle og undersøge lovovertrædelser. Myndighederne er af indlysende årsager ikke i stand til at afsløre detaljer om, hvordan de arbejder med disse metoder.

Latonero et al. (2012, v) fremhæver, at "*[d]ata hentet fra mobiltelefoner og mobilnet afsætter et spor af information og beviser, der kan være et stærkt redskab til at identificere, spore og retsforfølge menneskehandlere.*" Socialarbejdere i Danmark oplyser, at de kan trække mange oplysninger ud af Facebook og forskellige chatgrupper, ikke mindst fordi nogle kriminelle netværk holder sociale arrangementer og sammenkomster 'som enhver anden virksomhed'.⁴³

---

⁴² M. Latonero (2012). The Rise of Mobile and the Diffusion of Technology-Facilitated Trafficking. USC Annenberg, Center on Communication Leadership and Policy Research Series on Technology and Human Trafficking.

<https://technologyandtrafficking.usc.edu/files/2011/08/HumanTrafficking2012.pdf>

⁴³ Interview med en socialarbejder.

Alle NGO'erne har Facebook profiler for deres organisationer, og socialarbejderne hos en NGO bruger Facebook-profiler under alias for at holde kontakt med klienterne, de arbejder med. Flere socialarbejdere gav udtryk for, at Facebook Messenger var et effektivt medie til deling af oplysninger, og at menneskehandlerne også bruger Messenger til at dele oplysninger indbyrdes. Det kan medføre, at socialarbejderne bliver kontaktet af kvinder, der arbejder i EDPP, som de ikke tidligere har mødt.⁴⁴

3.3 (Mobil) telefon

Handlede personer i EDPP lokaliseres af socialarbejdere via hjemmesider, der averterer for seksuelle ydelser, og gennem rubrikannoncer i aviserne. Nogle NGO'er gør dette regelmæssigt, mens andre gør en målrettet indsats over en bestemt periode, hvor de svarer på annoncer på relevante websites. Socialarbejdere fortæller, at når der ikke er angivet nogen adresse, er den tilbudte tjeneste sædvanligvis escort, mens det, der er annonceret som escort, ofte kan vise sig at være moderat diskret eller mindre diskret prostitution.⁴⁵ De fortæller desuden, at siden midten af 2017 er der kommet mange nye adresser til. De nye adresser dukker op og forsvinder igen, hvilket tyder på, at kvinderne bliver flyttet i større omfang end tidligere. Endelig fortæller socialarbejdere, at når de bruger en peer-socialarbejder eller en peer-gruppearbejder, der taler målgruppens sprog, kan de nå ud til langt flere kvinder i EDPP og andre former for diskret prostitution, end når de kun anvender engelsk.

Socialarbejdere i Norge oplyser, at det er meget svært at finde ud af, hvilken status kvinderne i rubrikannoncerne har, og at udbyttet ved at kontakte dem på denne måde er meget begrænset. "Hvis vi spørger, om de har oplevet vold, trusler, er involveret i menneskehandel og lignende, svarer de oftest nej." De oplyser videre, at de er afhængige af, at kvinderne kommer til dem i deres drop-in centre.

I 2016 og 2017 ringede en journalist og en sydamerikansk peer-gruppearbejder til 40 telefonnumre fra rubrikannoncer i aviser og på hjemmesider, som annoncerede salg af seksuelle ydelser, og spurgte til mulighederne for at få arbejde som escort. Dem, der tog telefonen, fortalte at escort-arbejde er betragtet som farligt, medmindre der var sikkerhedsforanstaltninger på plads. Det koster dog penge, hvilket betyder, at det ville blive en dyr måde at arbejde på, som man måtte investere i. Næsten alle kvinderne, der besvarede telefonopkaldene, havde omfattende kendskab til escort-arbejde, og de havde erfaring med at kombinere escort med prostitution i klinikker, hvilket de anså som mindre farligt.

Alle NGO'erne, der arbejder med ofre for menneskehandel, har telefonnumre, som ofre for menneskehandel kan ringe til inden for kontortid. I en af de mindre NGO'er er telefonen åben 24 timer i døgnet, året rundt. Da der kun er to socialarbejdere, der besvarer disse opkald, har de to kunnet etablere gode relationer med handlede kvinder inden for alle former for prostitution. NGO'erne bruger også WhatsApp til at opretholde relationerne med handlede kvinder, der arbejder i prostitution generelt. Flere socialarbejdere fra disse NGO'er oplyste, at både WhatsApp og Messenger var nyttige værktøjer, især for de handlede i EDPP, da de ikke har samme adgang til sociale tjenester som kvinder i gadeprostitution.⁴⁶ Ulempen ved WhatsApp er, at menneskehandlerne ofte kontrollerer de handledes telefoner og tit ændrer simkort eller bytter dem rundt for at undgå opsporing.

3.4 Webskrabning

Webskrabning er en samlet betegnelse for forskellige metoder, der bruges til at indsamle oplysninger fra hele internettet. I forbindelse med menneskehandel er dette en væsentlig form for *datamining*, der giver mulighed for

⁴⁴ Se Bilag 3.

⁴⁵ Se Figur 1.

⁴⁶ For yderligere diskussion om anvendeligheden af forskellige beskedtjenester (sms) ved indledende opfølgende arbejde med ofre for menneskehandel, se G. A. Gow (2015). Project Backpage: Using Text Messaging to Initiate Outreach Support for Victims of Human Trafficking and Sexual Exploitation. *Journal of Human Trafficking*. <https://doi.org/10.1080/23322705.2015.1016769>

udtræk af indhold fra online sexreklamer og for at identificere steder, adresser og endda personer, der kan være involveret i menneskehandel.

I projektet blev der etableret kontakt til en forsker i USA med ekspertise inden for webskrabning, som kunne hjælpe med at identificere situationer, der involverer menneskehandel. Forskeren fik en liste over hjemmesider, der sælger sex. Hjemmesiderne var blevet udvalgt ved at bruge søgeordet 'escort', og der var også valgt hjemmesider og sociale medieplatforme ud, der var kendt af socialarbejdere. Endelig modtog forskeren også en liste fra NGO'erne over søgeord, der anvendes af personer, der bruger disse hjemmesider,⁴⁷ samt 43 telefonnumre. Forskeren analyserede disse data ved brug af webskrabning, og resultatet præsenteres nedenfor.

Jeg [forskeren] hentede oplysninger fra 1000 HTML-filer, der var hentet fra hjemmesiderne "escort5" og "escortsider." Filerne kan groft opdeles i to kategorier: "Ydelsesspecifikke" sider, der indeholder detaljerede oplysninger om en bestemt udbyder og "kategori"-sider, der indeholder forkortede resuméer om snesevis af udbydere på en enkelt side. Jeg etablerede to indledende udtræk til disse sider: Sted og telefon.

Sted: *Jeg ønskede også at udtrække bynavne. Der er 136 unikke steder, der er nævnt i det udtrukne datasæt, hvoraf 26 kun vises en enkelt gang. Jeg testede stednavne og fandt, at 99 % var korrekte. De mest omtalte stednavne er Århus, Rødovre og Odense. Vi er ikke – inden for rammerne af denne begrænsede søgning – i stand til at forklare, hvorfor det tættest befolkede område i København ikke nævnes hyppigere og heller ikke, hvorfor Rødovre, som er et relativt lille geografisk område, nævnes hyppigt.*

Telefon: *Jeg forsøgte kun at udtrække europæiske telefonnumre. Jeg fandt 8.430 telefonnumre med et gennemsnit på 8,43 pr. dokument i stikprøven. Vi testede telefonnumrene og fandt, at 100 % var korrekte. Der er 928 unikke telefonnumre i det udtrukne datasæt, hvoraf 223 kun vises en enkelt gang.*

77 dokumenter i prøven indeholder en henvisning til både et telefonnummer og et sted.

Jeg har modtaget en liste over 43 telefonnumre i forbindelse med menneskehandelshændelser. Jeg fandt ud af, at fem af disse numre fremgik af hjemmesideindsamlingen. To af disse numre matcher op til 10 forskellige sider. Tre af dem matcher mere end 320 sider.

Når de 43 telefonnumre pegede på et stort antal websider, hvoraf nogle angiver adresserne på bordeller eller klinikker, er det et vidnesbyrd om metodens potentiale som supplement til identifikationen af handlede personer, der arbejder disse steder. Forskeren oplyste, at den mængde data, han modtog, ikke var tilstrækkelig til at hævde, at bestemte steder og telefonnumre var knyttede til menneskehandel.⁴⁸ Webskrabning er en forholdsvis ny metode, der løbende bliver videreudviklet og forbedret.⁴⁹

4. Videndeling om escort og diskret/privat prostitution mellem myndigheder og NGO'er

Dette kapitel behandler projektets tredje hovedmål, nemlig styrkelse af samarbejde og videndeling mellem nøgleaktører gennem etablering af et tværfagligt dialogforum, hvor erfaringer kan deles og formelle og uformelle former for samarbejde udvikles.

⁴⁷ Se Bilag 4

⁴⁸ Metropolitan Police Force i Storbritannien fik midler til at gennemføre et pilotprojekt, hvor webskrabning blev testet som et redskab til at hjælpe med at identificere menneskehandelssituationer. Pilotprojektet viste ikke signifikante resultater til trods for, at der blev anvendt en stor mængde data. Forskning tyder dog på, at webskrabning kan bruges til at identificere indikatorer for menneskehandel og har potentialet til at udfylde et tomrum i forhold til menneskehandlernes *modus operandi*. (Se <http://uir.ulster.ac.uk/34229/1/Poster%20with%20permission.pdf>)

⁴⁹ Se Bilag 3 med anbefalinger til fremtidige teknologiske interventioner i menneskehandel.

4.1 Nøgleaktører og organisationer

Der er flere aktører, der arbejder med handlede personer i EDPP i Danmark:

Offentlige myndigheder:

- Skattemyndigheder (i forbindelse med undersøgelse af tilfælde af skattesvig)
- Politi (i forbindelse med mistanke om ulovlige aktiviteter, f.eks. ulovlig immigration)
- Kriminalforsorgen (i forbindelse med fængsling på grund af ulovlige aktiviteter)
- Center mod Menneskehandel (gennem socialpolitik, socialt arbejde)
- Ministerier (Ligestillingsafdelingen, der er placeret i Udenrigsministeriet, Børne- og Socialministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet)
- Offentlige myndigheder (f.eks. Socialstyrelsen, Udlændingestyrelsen)
- Retsvæsenet⁵⁰

Asylcentre (handlede personer, der er blevet identificeret som sådanne og afventer sagsbehandling; asylansøgere, der befinder sig i en menneskehandelssituation i asylcentrene).

Forskere (forskning i menneskehandel, tvangsarbejde og/eller migration).

Private organisationer/NGO'er (herunder kirkelige organisationer, der arbejder med menneskehandel, migrantarbejdere, hjemløse, sexarbejdere og prostitution).

Der er to overordnede måder til at sikre videndeling blandt de forskellige aktører: Videndeling, som er sagsbaseret og knyttet til en bestemt person i målgruppen (se afsnit 4.2), og videndeling, som er på et mere overordnet strategisk og politisk niveau (se afsnit 4.3).

4.2 Sagsbaseret: Organisation-til-organisation-model for videndeling

Ud over forskere i universitetsverdenen er flere af de centrale aktører i regelmæssig kontakt via e-mail og telefon om specifikke sager. Der er imidlertid ikke etableret nogen formel struktur, der faciliterer opfølgning på eller sporing af sager, der overføres fra en organisation til en anden på forskellige stadier i en proces.

Sophies fortælling

Sophie blev identificeret som offer for menneskehandel i gadeprostitution af en københavnsbaseret NGO. Efter at hun fik kontakt til NGO'en, flyttede hun til et asylcenter. Under sit ophold i asylcentret kom hun under et så voldsomt pres fra sin menneskehandler, at hun flygtede fra asylcentret, hvorved hun brød reglerne for sit lovlige, midlertidige ophold i Danmark. Hun gemte sig for både menneskehandlerne og myndighederne og boede på gaden i et par uger.

På et tidspunkt mødte Sophie en mand, der tilbød hende et sted at bo. Hun holdt dog fortsat kontakt med de kvinder, der arbejdede på gaden. Nogle af dem var også involveret i escort-arbejde. Til sidst forlod hun manden og flyttede ind hos de kvinder, hun kendte fra gaden. De boede i kælderens i et stort hus, og hun besluttede til sidst at begynde at arbejde i prostitution igen for at betale af på sin fiktive gæld. Nogle gange kom der kunder til huset, og nogle gange blev hun kørt ud til kunderne.

Som et resultat af samarbejdet mellem den københavnsbaserede NGO og skattemyndighederne om EDPP var myndighederne opmærksomme på, at dette muligvis var en menneskehandelssituation.

Et år senere meldte naboerne mistænkelig aktivitet til politiet, da de havde bemærket en strøm af danske mænd og af kvinder med en anden etnisk baggrund end hvid-dansk ind og ud af huset. Sophie blev hentet af politiet sammen med en anden kvinde

---

⁵⁰ Se *Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel* s. 38-39 for en omfattende liste over myndigheder involveret i bekæmpelsen af menneskehandel generelt.

og anholdt. Hun var mistænkt for ulovligt ophold i Danmark, da hun havde overtrådt betingelserne for sit midlertidige (lovlige) ophold.

Politiet kontaktede CMM, da hun var registreret i systemet som et offer for menneskehandel. CMM kontaktede derefter en lokal NGO. Socialarbejderen, der havde foretaget den oprindelige identifikation, besøgte hende i fængslet. Sophie blev i fængslet i fem måneder, indtil det ikke længere var muligt at tilbageholde hende. Hun blev overgivet til Røde Kors' asylsystem og fortsætter med at modtage støtte fra NGO'en og CMM.

Denne historie illustrerer, hvordan samarbejdet mellem de involverede aktører foregår. I Sophies tilfælde foregik samarbejdet mellem et lokalt skatteceter og en NGO; mellem politiet og CMM; mellem CMM og NGO, mellem en NGO og en anden NGO, og endelig blev sagen sendt fra CMM til udlændingemyndighederne. Sagen fremhæver udfordringerne, som både de handlede personer og aktørerne, der arbejder for at bekæmpe menneskehandel, står over for. Selvom alle aktørerne var klar over Sophies situation og forhistorie, forhindrede lovgivningen dem i at tilbyde mere støtte til et offer for menneskehandel.

4.3 Strategi og politik: Netværksmødemodel for videndeling

Modellen, der anvendes af CMM, er blevet udviklet for at skabe muligheder for videndeling via netværksmøder. Ifølge *Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel* har CMM hovedansvaret for tilrettelæggelse af forskellige fora, hvor menneskehandel generelt - og dermed også EDPP - kan drøftes.

I øjeblikket afholdes der kvartalsvise, **regionale referencegruppemøder** – en referencegruppe for aktører i Midt- og Nordjylland og en referencegruppe for aktører i Sjælland og Syddanmark. Der er krav om, at der deltager repræsentanter fra Ligestillingsdepartementet, der er placeret i Udenrigsministeriet, CMM, AmiAmi, Reden, Røde Kors og HopeNow. Repræsentanter fra politiet og SKAT bliver altid inviteret til at deltage.

En gang om året afholdes der et **nationalt referencegruppemøde**, hvor alle aktører i Danmark samles. Afhængig af hvilke emner møderne behandler, kan man vælge at invitere andre aktører til at deltage i referencegruppemøderne, f.eks. repræsentanter for sociale tjenester, Udenrigsministeriet, sundhedsmedarbejdere og/eller andre NGO-medarbejdere.

Der afholdes kvartalsvise **NGO-netværksmøder**, som omfatter de NGO'er, der er en del af den aktuelle danske *Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel*, og andre organisationer, der ikke er medtaget i handlingsplanen, såsom Gadejuristen.

Der afholdes halvårslige **netværksmøder for deling af viden på forskningsområdet**. Disse fokuserer på evidensbaseret forskning inden for menneskehandel, og repræsentanter fra referencegrupper og forskere, der arbejder inden for menneskehandelsområdet, inviteres til at deltage i disse møder.

Endelig afholdes der halvårslige **møder for sundhedspersonale og socialarbejdere**, der fokuserer på de områder, hvor der er overlap mellem sundhed og socialarbejde inden for menneskehandel. Her deltager de relevante ansatte beskæftiget med opsøgende arbejde fra referencegruppens organisationer.

I løbet af 2016, 2017 og 2018, har alle ovennævnte netværksmøder – med undtagelse af det forskningsorienterede videndelingsnetværksmøde – haft EDPP på dagsordenen mindst en gang om året. Der er udarbejdet mødereferater, som er blevet omdelt til deltagerne. De drøftede emner omfatter:

- Repræsentanter for forskellige aktører, der beskriver deres erfaringer
- Hvordan kan man afdække, om en person arbejder i EDPP?
- EDPP som et voksende fænomen blandt kvinder handlet ind i prostitution

- Metoder anvendt til at nå ud til kvinder, der arbejder i EDPP
- Hvor kan man få kontakt til handlede kvinder, der arbejder i EDPP?
- Politiets ressourceudfordringer i forhold til at håndtere prostitutionssiden af menneskehandel
- Skattemyndighedernes udfordringer med at uddanne personale på dette område osv.

4.4 Forbedringer relateret til videndeling

Et første skridt hen imod at forbedre videndelingen er at udvikle en klarere og mere præcis definition af kategorierne escort, diskret og privat prostitution. Selv om der er mange overlappende områder, bør de specielle karakteristika ved EDPP fremhæves. Men de specielle karakteristika relaterer sig til og er forskellige fra kategori til kategori af personer, der arbejder i sexindustrien, for eksempel mænd vs. Kvinder; voksne vs. Unge; statsborgere vs. Udlændinge; selvstændigt sexarbejde vs. tvungen prostitution vs. ofre for menneskehandel.

Nedenfor fremhæves udfordringerne, der er forbundet med de eksisterende metoder til videndeling: På baggrund af data, der er indsamlet i dette projekt, gives der nogle forslag til, hvordan udfordringerne kunne løses.

4.4.1 Forbedring af organisation-til-organisation-modellen

I mange tilfælde har NGO-arbejdere gennem et regelmæssigt, opsøgende arbejde etableret relationer til personer, der arbejder i prostitution. De har således i mange tilfælde etableret langvarige relationer med ofre for menneskehandel. Derfor findes der en betydelig viden og erfaring blandt de NGO'er, der arbejder på området.

En af udfordringerne er at trække optimalt på denne viden i samarbejdet med myndighederne. Det er ikke obligatorisk for myndighederne at inddrage NGO'erne i deres arbejde mod menneskehandel. Der er derfor behov for yderligere at overveje, hvorvidt og hvordan man formelt kan inddrage NGO-arbejdere i kritiske faser i processen hen imod at identificere ofre for menneskehandel, der arbejder i EDPP. Det kunne f.eks. ske ved at gøre kontakt mellem politiet og NGO'en obligatorisk, når kvinder af udenlandsk oprindelse arresteres i prostitutionsmiljøer.

Som en udløber af denne udfordring er offeret for menneskehandel ved en anholdelse helt afhængig af den enkelte politibetjents evne til at opdage, at der er tale om en menneskehandelssituation. Det samme gælder for skattemyndighedernes repræsentanter, når de støder på prostituerede, der muligvis er ofre for menneskehandel. I den nuværende situation er identificeringen af handlede personer afhængig af den enkelte medarbejders viden om og interesse for at bekæmpe menneskehandel, og formentligt også af vedkommendes positive/negative holdninger til og interesse for migrationsproblemer.

I et interview med en repræsentant fra skattemyndighederne blev samarbejdet med CMM og en københavnsbaseret NGO beskrevet som godt, problemfrit og velfungerende. I ét tilfælde havde skatteceneret imidlertid videregivet oplysninger til CMM om en række sager, hvor der var formodning om menneskehandel. Nogle måneder senere modtog skatteceneret statistik over de sager, som CMM officielt havde identificeret som sager med menneskehandel, og information om, hvad der skete i disse sager. Her udtalte repræsentanten for skattemyndighederne, at af hensyn til skattemyndighedernes generelle arbejde ville det have været lige så relevant at få information om, hvad der var sket i de øvrige sager, så de selv kunne fortsætte arbejdet med dem.

Der er behov for at ensrette den uddannelse, som personale i statslige organisationer modtager om sammenhængen mellem kriminelle aktiviteter, menneskehandel og EDPP. Det samme er tilfældet, når det gælder uddannelse i, hvordan internationale kriminelle netværk opererer. Uddannelsen kunne foregå på seminarer med eksperter på området eller via online-uddannelsesplatforme. Den omfattende viden, som NGO'erne har, kan være vigtig at bringe i spil i denne sammenhæng.

Systematisk uddannelse og standardisering af processer kunne sættes som målsætning og sikre følgende:

- At læring fra de enkelte sager bliver syntetiseret til et mere generelt vidensniveau for at afdække de generelle metoder kriminelle netværk involveret i menneskehandel og EDPP anvender (ud over e-mail og telefonkorrespondance blandt de forskellige aktører om specifikke, individuelle sager).
- Systematisk og ensartet uddannelse kan f.eks. ske via sikre, webbaserede teknologier for at identificere og etablere kontakt til ofre for menneskehandel i EDPP.
- Udarbejdelse og anvendelse af fælles, generelle retningslinjer for identifikation af og opfølgende arbejde over for handlede personer i EDPP på tværs af de forskellige involverede aktører.

4.4.2 Forbedring af netværksmødemodellen

Netværksmødemodellen er en effektiv måde til at vedligeholde kontakten mellem forskellige aktører, men p.t. er det kun muligt at udveksle viden på dette første stadie på tværs af flere organisationer.

Da fokus på EDPP er relativt nyt, vil det være hensigtsmæssigt at etablere nye måder at dele viden på de efterfølgende stadier på tværs af flere organisationer. Der er p.t. en god udveksling af oplysninger på møderne. Der er imidlertid ingen fælles platform, som alle deltagere har adgang til. Opfølgning og/eller rapportering om opfølgning sker ikke nødvendigvis løbende, og der går ganske lang tid mellem møderne. Videndeling er i høj grad afhængig af det talte ord og af lav personaleudskiftning.

Der er med andre ord plads til forbedring. For eksempel ville flere regelmæssige møder – og virtuelle møder via Skype – muliggøre bedre opfølgning og sammenhængskraft; NGO'erne, som ofte har for lidt personale og for få økonomiske midler (til at rejse til møder), ville nemmere kunne deltage i virtuelle møder.

Bilag 1: ILO-indikatorer for menneskehandel med voksne til seksuel udnyttelse

Kilde: ILO (2009) Operational Indicators of Human Trafficking. Results from the Delphi survey implemented by the ILO and the European Commission.

INDIKATORER PÅ VILDLEDENDE REKRUTTERING

Stærk indikator

Vildledt om arten af beskæftigelse eller arbejdssted

Moderate indikatorer

Vildledt om arbejdsbetingelser for prostitution
Vildledt om ansættelseskontraktens indhold eller lovlighed
Vildledt om familiesammenføring
Vildledt om bolig og levevilkår
Vildledt om dokumentationens lovlighed eller opnåelse af lovligt ophold
Vildledt om rejse- og rekrutteringsbetingelser
Vildledt om aflønning/indtjeningsmuligheder
Vildledt om muligheden for ægteskab eller adoption

Svag indikator

Vildledt om mulighed for uddannelse

INDIKATORER PÅ TVANGSREKRUTTERING

Stærk indikator

Bortførelse, tvangsægteskab, tvangsadoption eller salg af offeret
Gældsslaveri
Trusler om vold mod offeret
Vold mod offeret

Moderate indikatorer

Konfiskering af dokumenter
Isolering, indespærring eller overvågning
Trussel om anmeldelse til myndighederne
Trusler om at informere familien, omgivelserne eller myndighederne
Vold mod familie (trusler eller udøvelse)
Tilbageholdelse af penge

INDIKATORER PÅ REKRUTTERING Gennem UDNYTTELSE AF SÅRBARHED

Moderate indikatorer

Udnyttelse af vanskelige familieforhold
Udnyttelse af ulovlig status
Udnyttelse af manglende uddannelse (sprog)
Udnyttelse af manglende information
Kontrol over udnyttede
Vanskeligheder fra fortiden
Vanskeligheder ved at planlægge rejsen
Økonomiske årsager
Fejlinformation om loven eller myndighedernes indstilling
Fejlinformation om migrationens gennemførelse
Familieforhold
Situationen generelt
Personlige forhold

Psykologisk og følelsesmæssig afhængighed
Forhold til myndigheder/juridisk status

Svag indikator

Udnyttelse af anden kulturel/religiøs baggrund

INDIKATORER PÅ UDNYTTELSE

Moderate indikatorer

Dårlige levevilkår
Usædvanligt lange eller mange arbejdsdage
Farlige arbejdsvilkår
Underbetaling eller manglende aflønning
Arbejdsretlige vilkår overholdes ikke/der foreligger ingen kontrakt
Ingen social beskyttelse (kontrakt, sygesikring osv.)
Meget dårlige arbejdsvilkår
Lønmanipulation

INDIKATORER PÅ TVANG I BESTEMMESESLANDET

Stærke indikatorer

Konfiskering af personlige dokumenter
Gældsslaveri
Påtvunget visse opgaver eller kunder, isolering, indespærring eller overvågning
Trusler om vold mod offeret
Vold mod offeret

Moderate indikatorer

Tvunget til ulovlige handlinger/kriminalitet
Tvunget til at handle imod andre i samme situation
Tvunget til at lyve for myndigheder, familie osv.
Trussel om anmeldelse til myndighederne
Trussel om endnu værre arbejdsvilkår
Trusler om at informere familien, omgivelserne eller myndighederne
Under stærk påvirkning
Vold mod familie (trusler eller udøvelse)
Tilbageholdelse af løn

INDIKATORER PÅ UDNYTTELSE AF SÅRBARHED I BESTEMMESESLANDET

Moderate indikatorer

Afhængighed af udnyttede
Problemer med at bo i fremmede omgivelser
Økonomiske årsager
Familieforhold
Personlige egenskaber
Forhold til myndigheder/juridisk status

Svag indikator

Problemer i fortiden

Bilag 2: Fiktiv gæld

99,9 % af de mennesker, der arbejder i EDPP (og også på gaden) og som HopeNow er stødt på, er migreret fra deres hjemland som følge af deres eget eller deres families ønske om et bedre liv eller for at forbedre deres egen eller deres families økonomiske situation. Familien eller personen beslutter, at det at flytte til et andet land, hvor der er bedre muligheder for arbejde, kan være en løsning. Herefter kommer en intervention fra tredjeparter (mellemmænd/kvinder, der er en del af eller samarbejder med et menneskehandelsnetværk), som tilbyder hjælp (*rekruttering*), og det er her oparbejdelsen af **fiktiv gæld** begynder. Kvinderne forlader deres hjemlande (*rejser*) og tror på, at de vil få anstændigt og lovligt arbejde. Mens de fleste, der arbejder i EDPP, faktisk får gyldige visa, og for eksempel arbejder som au pairs, bliver de også tvunget til at udføre sexarbejde, da det giver en større indtægt (*bedrag, tvang, udnyttelse*), hvilket vil resultere i en hurtigere afbetaling af gæld og i sidste ende en større fortjeneste for menneskehandelsnetværket.

Tabellen nedenfor er et eksempel på, hvordan meget af gælden opstår. På forskellige punkter under rejsen fra deres hjemlande, der kan involvere flere lande og mange korrupte mellemmænd/kvinder, der alle er menneskehandlere, hæver menneskehandlerne prisen på hver eneste tjenesteydelse, hvilket skaber en ekstremt høj fiktiv gæld⁵¹ for den handlede person. Det vil tage den handlede person flere år at indfri den høje gæld, der er etableret.

Gældsakkumulering og fiktiv gæld

Ægte gæld	Fiktiv gældsakkumulering	Fiktiv gældsakkumulering
HJEMME	UNDER REJSEN	PÅ BESTEMMELSESTEDET
 Familiiegæld	 Billetter	 Billetter
 Personlig gæld	 Pas / Visa	 Varer og tjenester
 Ejendomsгæld	 Logi	 Logi
↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑		
Under hele rejsen er der mellemmænd/kvinder, som organiserer forskellige aspekter af rejsen mod et gebyr, der er langt højere end de faktiske omkostninger. Denne gæld betegnes som en fiktiv gæld.		

Den fiktive gæld kan være meget høj og tage mange år at indfri. Så længe gælden eksisterer, fortsætter personen med at blive anset som værende **offer for menneskehandel**, fordi gældens art indebærer udnyttelse, og den eneste vej ud af menneskehandel er, at personen indfried gælden. De kvinder, der arbejder i tvungen prostitution, kender kun dette erhverv og har ikke den nødvendige frihed eller sociale kapital til at finde andet arbejde eller uddanne sig til noget andet. Menneskehandel er en løbende proces, der ikke slutter, før en TP ikke længere har direkte eller indirekte bånd til hans/hendes menneskehandler og menneskehandelsnetværket.

Handlede personer, der arbejder for at betale en gæld, er *fortsat handlet*, så længe de betaler af på deres gæld, fordi de fortsat er i et udnyttelsesforhold.

⁵¹ Gælden er "fiktiv", fordi gælden ikke er reel, dvs. den svarer ikke til de reelle omkostninger ved "tjenesterne"

Bilag 3: Vejledende principper for fremtidige teknologiske interventioner i menneskehandel.

Det amerikanske Center on Communication and Leadership Policy (*Center for Kommunikations- og Ledelsespolitik*) har udformet fem vejledende principper for fremtidige teknologiske indgreb i menneskehandel, som bør overvejes i dansk sammenhæng:⁵²

1. De endelige modtagere af enhver teknologisk intervention bør være ofre for menneskehandel og mennesker, der er kommet ud af menneskehandel.
2. En vellykket implementering af teknologier til bekæmpelse af menneskehandel kræver samarbejde mellem aktører på tværs af myndigheder, ikke-offentlige og private sektorer, og udveksling af information og formidling på en koordineret måde.
3. Private virksomheder skal anerkende, at deres tjenester og netværk udnyttes af menneskehandlere og tage skridt til at forny og udvikle initiativer til bekæmpelse af menneskehandel gennem deres teknologier og politikker.
4. Kontinuerlig inddragelse og forskning er nødvendig for at sikre, at værktøjerne vedbliver at være brugercentrerede og raffinerede, således at det er muligt at reagere så effektivt som muligt på ændringer inden for teknologi og menneskehandel.
5. Teknologiske interventioner bør tage højde for alle menneskeretslige forhold, der potentielt påvirkes af anvendelsen af avanceret teknologi.

---

⁵² M. Latonero (2012). The Rise of Mobile and the Diffusion of Technology-Facilitated Trafficking. USC Anneberg, Center on Communication, Leadership and Policy. <https://technologyandtrafficking.usc.edu/files/2011/08/HumanTrafficking2012.pdf>

Bilag 4: Websteder og nøgleord til Webskrabning

De sider, der er markeret med *, var også kendt af kontakter i SKATs anti-menneskehandelsafdeling

*Eroguide: www.eroguide.dk

- Indhold: anmeldelser af prostituerede + annoncer med billeder. Et af de største internationale websteder.
- Adgang: Du har adgang til profiler og kan læse anmeldelser uden abonnement.
- Bemærkning: En af de mest omfattende guider om prostituerede. Der er kun få anmeldelser af udenlandske kvinder. De afrikanske kvinder skriver ofte, at de er caribiske. Der er mange bordeller opført på webstedet inkl. priser.

* Escort Guide: www.escortguide.dk

- Indhold: Annoncewebsted med personlige profiler med billeder/priser/telefonnumre. Der er mange annoncer. En blanding af danske/østeuropæiske/afrikanske/sydamerikanske kvinder.
- Adgang: Intet abonnement er nødvendigt + let adgang.

* X Sugarpapa: www.sugarpappa.dk

- Indhold: Sugardating
- Adgang: Man skal have abonnement for at få adgang til de fleste oplysninger.
- Bemærkning: hovedsagelig mænd på udkig efter sugardates. Det er mindre klart, hvor mange penge, der er involveret. De fleste profiler er på dansk.

*Escort-side: www.escort-side.dk

- Indhold: ca. 1137 annoncer for escort/massage med billeder, tekst og priser.
- Adgang: Med abonnement kan man se profilerne.
- Bemærkning: Det ser ud til, at der er flere kvinder, der kalder sig "caribiske" end på Euroguide.

*Annoncelight: <https://annoncelight.dk/>

- Indhold: Platform med billeder.
- Adgang: Man kan se annoncer/profiler uden at have abonnement.
- Bemærkning: Annoncelight oplyser, at de er det mest besøgte uafhængige websted for escort og massage, og de sælger andet erotisk materiale.

Craigslis: <https://copenhagen.craigslis.dk/search/cas?s=1>

- Indhold: Sexannoncer – ingen billeder (diskret).
- Adgang: Man kan logge ind for at se annoncer og telefonnumre.
- Bemærkning: Amerikanske undersøgelser nævner også Craigslis som et førende sted for annoncer, hvor menneskehandel kan være involveret. Vi kender ikke omfanget af dette i dansk sammenhæng.

Massagelisten: <https://massageplus.dk/liste/massage>

- Indhold: Overblik over massagesaloner i DK.
- Adgang: n/a.
- Bemærkning: Fokus synes særligt at være på thailandske kvinder.

* Voksenbasen: www.voksenbasen.dk

- Indhold: En "erotisk reklameportal." En af kategorierne er "escort," hvor der er 80 annoncer. Man kan se billeder/priser/telefonnumre.
- Adgang: Intet abonnement nødvendig + nem adgang.
- Bemærkning: De fleste annoncer er for danske eller østeuropæiske kvinder, men der er også for afrikanske og sydamerikanske. Der er et "escortforum," hvor man kan chatte og diskutere escort-annoncerne og muligvis anmelde kvinderne. Et abonnement er påkrævet.

District1Copenhagen: www.district1copenhagen.com

- Indhold: "Escort og massage websted." Der er personlige profiler på omkring 30 kvinder, hvor man kan se billeder/priser/telefonnumre. Der er nogle få kvinder fra Sydamerika, men også nogle fra Afrika.
- Adgang: Abonnement er ikke nødvendigt + nem adgang.
- Bemærkning: Webstedet annoncerer, at de har Whatsapp.

Sex Debat: www.sex-debat.dk

- Indhold: Forum, hvor man kan diskutere/anmelde escortpiger og klinikker. På forsiden skelner de mellem fora om piger i Jylland, Fyn, Sjælland og København. Det lader til, at det regelmæssigt bruges.
- Adgang: Åben adgang.

Venusloggen: www.venusloggen.dk

- Indhold: "Danmarks største gentlemanforum." Escort-annoncer og diskussionsforum. Man videresendes til www.dream-girl.dk, men siden, der åbnes er tom, når du forsøger at få adgang til den.
- Adgang: Abonnement er nødvendigt for at se annoncer og fora.

Escorthimlen: www.escorthimlen.dk

- Indhold: Websted med escort-annoncer. Personlige profiler, hvor man kan se billeder/priser mv. Kvinder fra Afrika og Sydamerika.
- Adgang: Åben adgang.

Copenhagen Escort: www.copenhagen-escort.dk

- Indhold: Websted med escort-annoncer. Personlige profiler, hvor man kan se billeder/priser mv. Kvinder fra Afrika og Sydamerika.
- Adgang: Åben adgang.

* Escort: www.xescort.dk

- Indhold: Websted med escort-annoncer. Mange personlige profiler, hvor man kan se billeder/priser/telefonnumre mv. Kvinder fra Afrika og Sydamerika.
- Adgang: Åben adgang.
- Bemærkning: Der er også mandlig escort på dette websted.

Sexpiger: www.sexpiger.dk

- Indhold: Websted med escort-annoncer. Mange personlige profiler, hvor man kan se billeder/priser/telefonnumre mv. Kvinder fra Afrika og Sydamerika.
- Adgang: Åben adgang.

Massage 24/7: www.massage24-7.dk

- Indhold: Websted med escort-annoncer. Mange personlige profiler, hvor man kan se billeder/priser/telefonnumre mv. Der er ikke mange kvinder fra Afrika og Sydamerika.
- Adgang: Åben adgang.

* Badoo: <https://badoo.com/da/>

- Indhold: Sociale medier, der også kan bruges til at finde sexpartnere - 150 mio. brugere verden over (ifølge webstedet).
- Adgang: abonnement (og forbindelse via Facebook).

*Escort5: <http://www.escort5.dk/>

- Indhold: annoncer med købesex
- Adgang: Åben adgang.
- Bemærkning: Søgefelt hvor specifikke nøgleord kan indtastes.

*Escort 6: www.escort6.dk

- Indhold: Portal, der samler links til andre websider med titler som "Escort Sites", "Gratis Escort" og "Thai Massage Spa."
- Adgang: Nem adgang, men siden har ikke indhold selv, men henviser blot til andre websteder.
- Bemærkning: Kan bruges som platform til at finde andre websider, men ikke ideel til webskrabning.

Escort4: <https://www.escort4.dk/>

- Indhold: annoncer med købesex.
- Adgang: annoncer med telefonnumre.
- Bemærkning: over 4000 annoncer, kan ikke se ansigter mv.

*Backpage: <http://danmark.backpage.com/FemaleEscorts/>

- Indhold: Annoncer med købesex.
- Adgang: Intet abonnement påkrævet for at kunne se annoncer.
- Bemærkning: Søgefelt, hvor specifikke nøgleord kan indtastes.

Rich Meet Beautiful: www.richmeetbeautiful.com

- Indhold: Sugardating-side.
- Adgang: Abonnement påkrævet.

*Diskretudlejning: <https://diskretudlejning.dk/>

- Indhold: videreudlejning af steder til prostitution.

Escort Fantasy: <http://escortfantasy.dk/>

- Indhold: annoncer med købesex.
- Adgang: nem.
- Bemærkning: Primært dansk.

Massage og escort – side6: <http://side6.dk/>

- Søg: escort.
- Indhold: Websted for escort-annoncer. Personlige profiler, hvor man kan se billeder/priser/telefonnumre osv.
- Adgang: Intet abonnement påkrævet.
- Bemærkning: Kvinder fra Latinamerika og Sydamerika, Asien og måske Afrika.

Min Escort Guide: www.minescortguide.dk

- Søg: Escort.

- Indhold: Sexannoncer.
- Adgang: Intet abonnement påkrævet.
- Bemærkning: Kvinder fra Danmark, men også kvinder fra andre lande i Europa, Latinamerika og Sydamerika.

Realescort: <http://www.realescort.dk/>

- Søg: Escort massage.
- Indhold: Sexannoncer.
- Adgang: Intet abonnement påkrævet.
- Bemærkning: Kvinder primært fra DK, men også kvinder fra Thailand.

Escortnord.dk: <http://escortnord.dk/>

- Søg: Escort massage.
- Indhold: sexannoncer og kort.
- Adgang: Intet abonnement påkrævet.
- Kvinder fra Danmark, Brasilien, Latin- og Sydamerika.

Sociale medier

- Facebook
- Twitter
- Tinder
- WhatsApp (flere websteder skriver, at de har WhatsApp)

Nøgleord, som beskriver kvinder i Danmark i annoncer og på sociale medier

- Hookups
- Not much question
- Money must be made
- Fun/hookups only
- "Independent"
- Screen names; eg. Sex doll, og generelt eksotiske navne
- Afrikanske kvinder skriver, de er fra: "Carribien", "Caribien", "Panama", "Italien" eller at de er "Dominican"
- Ny i Danmark

Mænd anvender følgende nøgleord, når de skriver om sig selv

- Johns
- Hobbyists
- Mongers (whoremonger)
- Punters
- Clients
- Customers

Litteraturreferencer

- Ajtony, Z. (2015). Dilemmas of Cultural Mediation. A Case Study of Tourism. *Acta Universitatis Sapientiae Philologica* 7, 2, 47-58.
- Bø, B P (2014), Social work in a multicultural society: New challenges and needs for competence. *International Social Work* 58(4)
- Creswell, J. W. (2014). *A Concise Introduction to Mixed Methods Research*. London, UK: Sage Publications
- DDIS (2017). Efterretningsmæssig Risikovurdering 2017. En aktuell vurdering af forhold i udlandet af betydning for Danmarks sikkerhed. Forsvarets efterretningstjeneste. Tilgået på https://fe-ddis.dk/SiteCollectionDocuments/FE/EfterretningsmaessigeRisikovurderinger/Risikovurdering2017_EnglishVersion.pdf den 17. april 2018
- Europa-Kommissionen (2013). Guidelines for the Identification of Victims of Trafficking in Human Beings. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Tilgået på https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/docs/thb-victims-identification/thb_identification_en.pdf den 20. februar 2018
- Europarådet (2007). Trafficking in Human Beings: Internet Recruitment. Misuse of the internet for the recruitment of victims of trafficking in human beings. Directorate General of Human Rights and Legal Affairs Council of Europe. Tilgået på https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/trafficking_in_human_beings_internet_recruitment_1.pdf den 11. april 2018
- Gow, G. A. (2015). Project Backpage: Using Text Messaging to Initiate Outreach Support for Victims of Human Trafficking and Sexual Exploitation. *Journal of Human Trafficking*. <https://doi.org/10.1080/23322705.2015.1016769>
- Hejssvig, S. S. (2010). *Tourism and cultural mediation. Case study: Denmark*. Lambert Academic Publishing
- ILO (2009). Operational Indicators of Human Trafficking. Results from the Delhi survey implemented by the ILO and the European Commission. Tilgået på http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@declaration/documents/publication/wcms_105023.pdf den 20. februar 2018.
- Latonero, M. (2012). The Rise of Mobile and the Diffusion of Technology-Facilitated Trafficking. USC Annenberg, Center on Communication Leadership and Policy Research Series on Technology and Human Trafficking. <https://technologyandtrafficking.usc.edu/files/2011/08/HumanTrafficking2012.pdf>
- Martin, M C and Phelan, M (2009). Interpreters and Cultural Mediators – different but complementary roles. *Translocations: Migration and Social Change*. Tilgået på http://doras.dcu.ie/16481/1/Martin_and_Phelan_Translocations.pdf den 13. februar 2018.
- McAlister, Ruth, Ulster University (2015) Webscraping as an Investigation Tool to Identify Potential Human Trafficking Operations in Romania, <http://uir.ulster.ac.uk/34229/1/Poster%20with%20permission.pdf>
- Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Social Forhold (MBLIS) (2015). Handlingsplan til Bekæmpelse af Menneskehandel 2015-2018. Tilgået på <http://socialministeriet.dk/media/16942/handlingsplan-til-bekaempelse-af-menneskehandel-2015-18.pdf> den 30. september 2018.
- Morgan, A. (2000). *What is Narrative Therapy?* London: Dulwich Center Publications
- Safe Horizon (2018). Global Collaboration Against Human Trafficking. Fourteen Essential Principles for Working with Human Trafficking Victims. Safe Horizon Anti-Trafficking Program.
- TIP (2017). Trafficking in Persons Report. United States of America, Department of State. Tilgået på <https://www.state.gov/documents/organization/271339.pdf> den 15. februar 2018
- United Nations (2000). Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime. Tilgået på <http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/ProtocolonTrafficking.pdf> den 12 Februar 2018 den 10. januar 2018.
- United Nations (2014). Human Rights and Human Trafficking. United Nations Fact Sheet (UNFS) 36. New York and Geneva. Tilgået på www.ohchr.org/Documents/Publications/FS36_en.pdf on 12 February 2018 den 10. januar 2018.
- UNODC (n.d.). Human Trafficking Indicators. https://www.unodc.org/pdf/HT_indicators_E_LOWRES.pdf

UNOCD (2016). Global Report on Trafficking in Persons 2016. Vienne: United Nations Office on Crime and Drugs. Tilgået på https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2016_Global_Report_on_Trafficking_in_Persons.pdf den 10. januar 2018.

Vuolajarvi, Niina, finsk postdoktorforsker, Forskningsresultater præsenteret på Nordisk Migrationsforsknings årskonference i 2018.

Vygotsky, L.S. (1978). Mind in society. Cambridge, MA: Harvard University Press

White and Epston (1990)

Wittrup-Jensen, H. (2011). 20.00 Prostitutionsbegreber. PDF. Tilgået på <http://www.socialebegreber.dk/projekter/afsluttede-projekter/prostitutionsbegreber> den 19. marts 2018